KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 106 — 1926 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, syysk. 13 p:nä—Monday, Sept. 13 | Member The Federated Press | X Vuosik. — Vol. X

Työväenpuolue ja kommunistipuolue

Lontoo. — Lontoon Daily Heraldin toimittajan tehtävistä eroava H. Hamilton Fyfe on sanonut, että Englannissa ei 20 vuoden kuluttua ole muuta kuin kaksi puoluetta, työväenpuolue ja kommunistipuolue.

Vaikka ei tämä sanomalehtimies olekaan mikään kommunisti ja vaikka hänen tarkoituksenaan ei ole ollut kommunistien kehuminen, niin sisältyy tähän hänen lausuntoonsa mielenkiintoinen totuus. Sillä nyt jo osottavat tosiasiat, että Englannin työväenpuolue taantuu päivä päivältä. Siihen liittyy yhä enemmän epämääräisiä puolivillasia ja pikkuporvarillisia aineksia. Liberaalinen puolue on nyt jo kaikkien mielestä tuomittu kuolemaan. Ja kun työväenpuolue omaksuu kapitalistista yhteiskuntaa säilyttävän luonteensa, niin tulee konservatiivinenkin puolue tarpeettomaksi. Joitakin konservatiiveja onkin jo liittynyt "työväenpuolueeseen".

Kun työläiset ennen pitkää tulevat huomaamaan "työväenpuolueen" ja sen johtajien harjottaman petoksen, niin liittyvät he kommunistipuolueeseen. Viime aikoina onkin Englannin kommunistipuolueeseen liittynyt uusia jäseniä harvinaisen suuressa määrin.

Tulevaisuuden puoluejako on siis selvä. Kapitalistisen yhteiskunnan etujen puolesta työväenpuolue ja työläisten yhteiskunnan ja etujen puolesta kommunistipuolue. Epäilemättä tulee puoluejako muissakin maissa kulkemaan hiljalleen samaan suuntaan.

Mussolini yritetty tappaa jälleen

Rooma. — Italian fascisti-diktaattori Mussolinia vastaan tehtiin murhayritys viime lauantaina. Hän oli autollaan matkalla virastoonsa, kun 18-vuotias maanpaossa ollut italialainen Castelnuovo di Carfagnana heitti pommin kohti hänen vaunuaan. Murhayrityksen tekijä joutui poliisien käsiin. Mussolini pelastui haavoittumatta.

Murhayritystä arvellaan maanpaossa olevien fascismin vastustajien järjestämäksi.

Mussolinin kansansuosio

Sähkösanomissa kerrotaan, että katuyleisö olisi huutanut eläköötä Mussolinille hänen pelastuttuaan. Kansansuosiosta puhuvat tavallaan myöskin lukuisat murhayritykset, joita Mussolinia vastaan on järjestetty. Tämä oli viides häntä vastaan tähdätty yritys. Vuoden kuluessa on niitä tapahtunut kolme.

Kenraalikuvernöörin vaihdos

Ottawa. — Canadan nykyinen kenraalikuvernööri Wimyn paroni Byng, joka astui virkaansa elokuun 11 päivänä 1921, lähtee Englantiin tämän kuun 29 päivänä. Merellä hän purjehtii vanhan tavan mukaan uuden kenraalikuvernöörin loordi Willingdonin ohi.

Uuden kenraalikuvernöörin arvellaan ehtivän tänne lokakuun 5 päiväksi. Entisen vanhan tavan mukaan tulee Wimyn paroonista eläkevaari.

Pöyristyttävä neekerimurha klanien työtä

Wytheville, Va. — "Me kärvennämme hänet ensin ja sitten hiljaa keitämme", lausui valkoihoisten julmurien johtaja, joka tylsällä kirveellä iski jalan irti elävän neekerivangin ruumista, joka oli täydessä sälytetty.

Neekerin nimi oli Raymond Bird, eikä tiedetä rikosta, minkä syyn takia hänet oli vangittu. Sanotaan, että eräs farmarin tytär oli hymyillyt hänelle, kun hän keskusteli tuon työn kanssa.

Yöllä klo 12.45 saapui noin 150 henkeä käsittävä joukko vankilaan. Suurin osa joukosta oli puettuna klanien pukuun, valkeaan kaapuun, jota kantoi joukon johtajakin. Bird oli nukkumassa sellissään.

Neekeri valeltiin gasoliinilla ja sytytettiin tuleen. Joukko ympärillä kohenteli häntä veteen kastellulla luudilla, että kärventäminen olisi siten muodostunut hitaammin kiduttavaksi. Vankilan viranomaiset suojelivat vesiämpäreillä vankilan seiniä, että ne eivät syttyisi tuleen.

Kun Bird yritti tunkeutua kauheissa tuskissaan joukon lävitse, pisti eräs joukosta häneltä molemmat silmät puhki tulikuumalla raudalla. Kun palavan miehen tuskanhuudot muodostuivat kuolinkorinaksi, sidottiin hänen köysi ja vedettiin ulkopuolelle vankilan, jossa oli suuri joukko ihmisiä. Hänet sidottiin auton perään, jolla häntä vedettiin lähelle sitä taloa, jossa mainittu tyttö asuu. Ennen lähtöä väkijoukko hakkasi kuolevaa neekeriä, kunnes hänen päänsä oli kokonaan muodoton.

Määrän päässä hänet vedettiin pieneen puuhun hirteen. Siinä riippuessa ammuttiin häneen kymmeniä laukauksia. Väkijoukko hajaantui lopuksi. Ketään ei ole tapahtuman johdosta vangittu.

Rautatietyöläiset vaativat palkkojen korottamista

Montreal. — Canadian Pacific ja Canadian National rautateiden junailijat, matkatavarain käsittelijät ja jarrumiehet vaativat palkkojaan korotettavaksi. Täällä kokoontuan pitävän sovittelulautakunnan kokouksessa esitettiin työläisten vaatimukset.

Työläisten palkankorotusvaatimukset ovat seuraavat: Matkustajajunien konduktöörit, jotka nyt saavat $6.40 päivässä eli $192 kuukaudessa, vaativat $7.75 päivässä tai $232.50 kuukaudessa. Matkustajajunien matkatavarain käsittelijät saavat nyt $4.56 päivässä eli $136 kuukaudessa. He vaativat palkkojaan korotettavaksi $6.16 päivässä, eli $184.80 kuukaudessa. Matkustajaliikenteessä työskentelevät jarrumiehet vaativat nykyisen $4.40 suuruisen päiväpalkan korotettavaksi kuuteen dollariin.

Paikallisessa rautatieliikenteessä työskentelevät junailijat, jotka nyt saavat $6.32 päivässä, vaativat $7.74 päivältä. Saman alan jarrumiehet vaativat nykyisen $4.88 päiväpalkkansa korotettavaksi $6.24.

Pitkämatkaisen rahtiliikenteen konduktöörit vaativat korotusta $5.80 päivältä $7.34. Samoin jarrumiehet, jotka nyt saavat $4.48, vaativat $5.84 päivältä.

Ratapihoilla työskentelevät vaativat nykyisen $5.84 suuruisen päiväpalkan kanssa korotettavaksi $7.16. Ratapihojen vaihteiden hoitajat vaativat nykyisen $4.40 päiväpalkkansa korotettavaksi $5.72 päivältä.

Kun työläisten järjestöjen puolesta esitettiin edellämainitut palkkojen korotusvaatimukset rautatieyhtiöille, eivät ne suostuneet niihin. Työläisten pyynnöstä asetettiin sitten teollisuusriitojen sovittelemista käsittelevän lain mukaisesti liittohallituksen toimesta sovittelulautakunta, jossa työnantajia edustaa winnipegiläinen Isaac Pitblado ja työläisiä myöskin winnipegiläinen asianajaja David Campbell. Nämä ovat saaneet hallituksen nimittämän torontolaisen tuomarin Hugh T. Kellyn puheenjohtajakseen.

Lautakunnan päätös on odotettavissa lähipäivinä.

Antifascistit myötätuntoisia Saccolle ja Vanzettille

New York. — Fascistivastainen liittoutuma Yhdysvalloissa pitää parhaillaan vuotuista konventsioniaan täällä. Konventsionissa on noin 500 edustajaa ja suuri määrä veljesedustajia.

Kun konventsionissa on lukuisia kertoja mainittu Saccon ja Vanzettin nimiä, on kokousyleisö osottanut suurta myötätuntoaan näitä vangittuja italialaisia radikaaleja kohtaan. Lukuisat puhujat vakuuttivat, että Sacco ja Vanzetti ovat syyttömästi tuomittuja ja vaadittiin konventsionin tekemään päätöksen, jossa vaaditaan Amerikan työläisten toimimaan voimaperäisesti, että Saccolle ja Vanzettille saataisiin uusi kuulustelu.

Konventsionissa puhui m. m. Amerikan työväenliiton presidentti Wm. Green. Hän selitti, että edustamansa järjestö on fascistivastainen ja lupaa kaiken apunsa, että fascismi voitaisiin pyyhkäistä pois maapallolta.

Hän kuvasi, kuinka ammattiunionistit ovat joutuneet fascistien terrorin ja diktatuurin alaiseksi ja on heiltä poistettu niitä oikeuksia, mitä he liikkeessään välttämättä tarvitsevat. Sellainen liike on valtio- ja yhteiskuntavastainen. Näiden ajatuksien ohella otti hän vapauden ylistää amerikalaista kansanvaltaa, joka muka antaa oikeudet kaikenlaiselle työväenliikkeelle.

Suurenmoinen kuivaussuunnitelma

Amsterdam. — Täällä on alettu työt, joiden tarkotuksena on Zuiderzeen merenladen kuivaaminen ja saattaminen hedelmälliseksi viljelysmaaksi. Zuiderzeen pinta-ala on noin 3,200 neliökilometriä ja on se noin 3—13 metrin syvyistä.

Suunnitelmien mukaan on tarkotuksena rakennuttaa suuri pato, joka eristäisi Zuiderzeen Pohjanmerestä. Padon on laskettu tulevan maksamaan 37,500,000 dollaria. Syvin paikka alueesta jätettäisiin sisäjärveksi, joka tulisi noin 700 neliökilometrin laajuiseksi. Loput alueesta, noin 2,500 neliökilometriä, tultaisiin vähitellen muokkaamaan ensiluokkaiseksi viljelysmaaksi. Koko suunnitelman loppuun suorittaminen on laskettu tulevan maksamaan noin 110,000,000 dollaria, jonka seurauksena saadaan noin 200,000,000 dollarin arvosta maata.

Täten saatu maa ei ole heti valmista viljeltäväksi, sillä se on suolan puremaa, mutta arvellaan noin seitsemän vuoden kuluessa siitä saatavan mitä parhainta maata viljelystarkotuksiin, jollaista Hollannissa on entuudestaan suuret alat. Maan vuokra tulee aluksi olemaan kolme dollaria eekkeriltä, josta vuokrasummasta vähin erin korotetaan aina 16 dollariin eekkeriltä.

Tämän kuivaussuunnitelman toteuduttua tulee Hollannin pinta-ala lisääntymään noin yhdellä kahdeksasosalla. Töiden arvellaan tulevan valmiiksi vuoteen 1935 menneeä.

MUSSOLINIA JÄLJITELLÄÄN ESPANJASSA

Berliini. — Primo de Rivera, Espanjan diktaattori, näyttää kaikessa jäljittelevän Mussolinin ihanteita. Valentiassa piti hän puheen, jossa hän uhkasi ryhtyä ankariin toimenpiteisiin kaikkia niitä vastaan, jotka häiritsevät "isänmaan uudestisyntymistä" ja ilmaisevat ajatuksia, jotka ovat nykyiselle hallituskomennolle vihamielisiä. Sellaisia henkilöitä ei yksinomaan vangita, vaan myös heidän omaisuutensa takavarikoidaan. Näistä syistä on erotettu jo 112 virkailijaa ja Primo de Rivera aikoo erottaa vielä 10,000 virkailijaa, elleivät he alistu hänen komentonsa alle.

Esteban Blibao ja kaksi muuta Punaisen avun keskuskomitean jäsentä kuljetettiin Blibaosta Madridiin, jossa heidät tuomitaan. Miehet tultanee tuomitsemaan useiksi vuosiksi vankeuteen.

Tulliministeri petkuttajana

Goderich, Ont. — Nykyisen konservatiivisen hallituksen tulliasian ministeri ja äskeisen tulliskandaalin synnyttäjän H. H. Stevensin on paljastettu olleen osallisena huonojen öljykaivosyhtiöiden osakkeiden kaupaamisessa. Eikä häneltä ole riittänyt tähän hommaan se, että olisi Chicagossa ollessaan kirjotellut kehuvia lausuntoja Canadan parlamentin vaakunalla varustetulle kirjepaperille sanoin yhtiön asioista, vaan on hän sen lisäksi lähetellyt näitä öljyosakkeita koskevia kirjeitä Ottawasta maksamatta niistä postimaksua, parlamentin jäsenillä kun on vapaa postikäyttö kaikkia niissä asioissa, jotka koskevat heidän parlamenttiasioitaan.

Täten on hän tehnyt itsensä vikapääksi postin väärinkäyttämiseen ja petkuttamiseen. Vaikka hän on ollutkin liikkeellepanevana voimana tulliskandaalin penkomisessa, niin ei näytä miehen oma kynnys olevan yhtään puhtaampi kuin niiden, joita on hänen toimestaan tutkittu.

Passaicin kutojat kunnioittavat johtajiaan

Passaic, N. J. — (FP) — Yli 10,000 lakkoutunutta kutojaa kokoontui jättiläismäiseen mielenosotukseen lausuakseen jäähyväistervehdyksensä Albert Weisbordille, joka on johtanut loistavasti heidän sitkeää lakkotaisteluaan seitsemän kuukautta. Weisbord, Jack Rubinstein, Elizabeth Gurley Flynn ja muutamat toiset lakon uhrautuvaisimmat johtajat ovat luovuttaneet lakon johdon A. F. L:n alaiselle United Textile Workers uniolle, joka on ottanut lakkolaiset jäsenyyteensä. Lakkolaiset antoivat Weisbordille keräyksiensä kautta hankittuja arvokkaita muistolahjoja.

Sekä myllyjen omistajat että A. F. L:n vanhoilliset johtajat ovat joutuneet myöntämään kommunistien voimakkaan vaikutuksen ja taitavan johdon tässä lakossa. Workerspuolueen jäsenistö entistä tarmokkaammin ottaa osaa kutojien taistelun, joten Weisbordin ja muutamien toisten johtavien toverien syrjään astuminen ei kuitenkaan merkitse kaikkien kommunistien toiminnan lopettamista.

Ontarion kuvernööri eläkkeelle

Toronto. — Ontarion maakunnan kuvernööri Harry Cockshutt erosi toimestaan tänän syyskuun 13 päivänä, oltuaan virassa viisi vuotta.

On todennäköistä, että joku toinen mies nimitetään hänen tilalleen ja hänet asetetaan eläkevaarien joukkoon. Seuraajasta ei ole vielä tietoa.

Viljasäiliöt täynnä

Montreal. — Täkäläiset viljasäiliöt ovat täynnä ja viljalaivat saavat odottaa täydessä lastissa, kun viljanmyyntirengas, joka hallitsee 60 prosenttia maan vehnätuotannosta, ei suostu myymään viime sadon jäännöstä 13 senttiä halvemmalla eli europalaisten ostajien tarjoomalla hinnalla.

Tästä aiheutuu, että paljo vehnää kulkeutuu Yhdysvaltain puolelle, jossa on viljasäiliöissä tilaa. Tämän vuotinen sato näyttää tulevan runsaampi kuin ennen elonkorjuuta voitiin arvatakaan. Useammat eri lähteet ovat arvioineet sadon suunnilleen yhtä suureksi kuin viime syksynä.

SEITSEMÄN KOMMUNISTIA "KADONNUT RUMANIASSA

Berliini. — Rumaniassa vangittiin seitsemän kommunistia ja vietiin Clujin vankilaan. Vangitut eivät kuitenkaan milloinkaan saapuneet perille. Vankilahallinto kieltääntyy antamasta minkäänlaista lausuntoa vankien kohtalosta. Talonpoika Novikov, joka vangittiin Tartarbunarissa, katosi samalla tavalla. Otaksutaan, että vangit on tapettu matkalla "yrittäessään paeta".

Kaivostyöläisten hiestyttäminen

Timmins, Ont. — Hollinger Consolidated Gold Mines on saanut alennettua kultamalmin käsittelykustannukset neljään dollariin tonnilta. Siihen on tarvittu mitä ankarinta työläisten hiestyttämisjärjestelmää. On kyllä totta, että kustannuksien supistamisessa on onnistuttu myös osittain uusien ja parempien koneellisten menetelmien käytäntöön ottamisen kautta. Mutta pääasiassa se pohjautuu työläisten kiristämiseen.

Nyt ilmotetaan yhtiön pääkonttorista täältä, että osakkeenomistajille on toiveita vieläkin suuremmista voitto-osingoista, sillä yhtiön johto valmistautuu edelleenkin kustannuksien pienentämiseen. Yhtiön johdon päämääränä sanotaan olevan tuotantokustannuksien laskeminen kolmeen dollariin jokaista tonnia kohden. Tämän suunnitelman pitäisi toteutua viimeistään kahden vuoden kuluessa.

Työläisten olisi varustauduttava moisten suunnitelmien varalta. Mutta täällä ei olla siinä suhteessa edistytty. On varmaa, että tuotantokustannuksien laskemisessa tullaan edelleenkin käymään työläisten työsuhteiden ja palkkojen "tarkistamiseen". Kaikkien kaivostyöläisten on senvuoksi ensinnäkin liityttävä kaivostyöläisten järjestön jäseneksi. Vain sen kautta voidaan yhteisin voimin ryhtyä toimenpiteisiin työnantajan palkkojen alentamista ja työolojen huonontamista tarkottavien suunnitelmien ehkäisemiseksi.

Vancouverin konservatiivit hyljänneet Stevensin

Vancouver. — Täkäläinen sanomalehti "Vancouver Province", joka on konservatiivisen puolueen virallinen äänenkannattaja tässä kaupungissa, on käsitellyt toimituskirjotuksessaan Stevensiä vastaan tähdättyjä syytöksiä.

Lehti lopettaa kirjotuksensa lausunnolla, jossa sanotaan että Vancouver ei voi äänillään kannattaa miestä, joka on tullut tekojensa kautta kansallisen skandaalin keskukseksi, ja jonka valitseminen saattaisi asettaa esteitä ja vaikeuksia Vancouverin ja lännen kehitykselle ja asiain ajamiselle.

Valkoterrori yhä yltyy Puolassa

Warsova. — Puolan nykyinen diktaattori marsalkka Joseph Pilsudski on entistä häikäilemättömämmin hyökännyt poliittisten vastustajiensa kimppuun. Radikalismilta ja kommunismilta on hallitus polkenut jalkoihinsa alkeellisimmatkin perustuslain myöntämät vapaudet. Pilsudskin viimeisimpiä edesottamisia on "tarkastuksen" toimeenpaneminen Riippumattoman talonpoikaispuolueen päämajassa, joka oli edustaja Balinin asunnolla. Perinpohjaisen hävityksen jälkeen kehuvat poliisit lältäneensä suuren määrän kommunistista kirjallisuutta. Puolueen kuudesta parlamenttiedustajasta vangittiin kolme.

Vaikka lakien mukaan valtiopäivien jäsenet nauttivat koskemattomuusoikeutta, ei Pilsudski ole sitä ottanut huomioonsa. Valtiopäivien oikeusasiain valiokunnalta pyydetään oikeutta vangittujen valtiopäiväedustajien pidättämiseksi salaliittolijoina.

Jahtia, mikä alotettiin talonpoikaispuolueen päämajan tarkastuksella, tullaan laajentamaan kaikkiin puolueen päämajoihin kautta koko maan. Jahdin avulla toivotaan ainakin yksi kapinallinen puolue valtiopäivillä saatavan hävitetyksi, ennenkuin tärkeä talvi-istuntokausi alkaa syyskuun 20 p:nä.

Warsovan porvarislehdet yrittävät selittää, että Riippumaton talonpoikaispuolue olisi Kommunistisen internationalen osa. Tämä on kuitenkin paksua valetta, jonka kaikki piukankin Kommunistista internationalea tuntevat käsittävät.

Hallitus selittää jahdin olevan varotuksena kaikille "kommunismiin" taipuville ryhmille, että ne tullaan hävittämään, jos ne yrittävät asettua hallitusta vastustamaan.

Leskiäitien avustaminen Albertassa

Edmonton. — Albertan maakunnan äitien avustuslaki määrää, että jokaisessa kaupungissa tai kauppalassa on asetettava tarkastaja, jonka tehtävänä on ottaa vastaan avustushakemuksia ja tehdä tarkastuksia niiden johdosta. Maaseudulta tulevien anomusten johdosta lähettää asianomainen hallitusvirasto tarkastajan paikalle.

Albertan lain mukaan on jokainen leskeksi joutunut nainen, jolla on yksi tai useampia alle 15-vuotiaita poikia tai alle 16-vuotiaita tyttöjä, ja on kykenemätön kunnollisesti elättämään lapsiaan, oikeutettu avustuksen saantiin. Näiden avustusten suuruus riippuu virkailijasta, joka on nimitetty näitä asioita hoitamaan. Hallitus antaa vuosittain määrärahan tähän tarkotukseen. Paikalliset kunnallishallinnot voidaan velvottaa maksamaan puolet niistä avustuksista, joita niiden alueella on jaettu. Täten jää maakunnan rasitukseksi lopullisesti noin viisikymmentä prosenttia maksettujen avustusten määrästä.

Viime vuonna oli avustuksen saajina 825 äitiä. Edellisen vuoden vastaava määrä nousi 842. Maakunnan maksamien avustuksien lopullinen määrä nousi viime vuonna 283,585.50 dollariin vastaten $257,411,50 dollaria edellisenä vuonna. Kunnallishallinnot maksoivat näistä määristä osuutensa hallitukselle 142,46.63 dollaria vuonna 1925 ja 107,464.12 dollaria vuonna 1924. Hallintokustannukset nousivat 421.59 dollariin vuonna 1925 ja 1,073.20 dollariin vuonna 1924. Virastokustannukset ollaan onnistuttu supistamaan huomattavan pieniksi.

Viime vuoden kuluessa lakattiin avustusta maksamasta seuraavista syistä 128 tapauksessa: Parantuneet olosuhteet 57; maakunnasta muuttaminen 10; uusi avioliitto 26; äidin siveettömyys 4; ja äidin kuoleminen 5 tapauksessa.

Viime vuoden joulukuussa maksettiin avustusta yhteensä 2,271 lasta varten. Seuraava taulukko osottaa avustusta saaneiden äitien lukumäärän viime joulukuussa. Samoin eri suuruisten perheiden lukumäärän, ja niiden saamien avustusten yhteisen määrän sanotun kuukauden aikana.

Lasten luku perheessä	Äitien luku	Avustuksen määrä
1	53	$1,180.00
2	207	6,023.00
3	167	5,757.00
4	136	5.351.00
5	72	3,038.00
6	40	1,929.50
7	18	870.00
8	3	—155.00
9	1	40.00
Yht. jouluk.	697	$24,344.00

Saksan kommunistipuolue erottanut useita huomatuita jäseniään

Juuri saapunut kommunistinen "Insprekorr" (International Press Correspondence) julkaisee Saksan kommunistipuolueen keskuskomitean päätöksen A. Maslovin ja Ruth Fischerin puolueesta erottamisesta sen johdosta, että he "ovat yhdessä luopio Korschin kanssa muodostaneet liiton puoluetta ja kommunistista kansainvälistä vastaan." Päätöslauselmassa selostetaan yksityiskohtaisesti erotettujen harjottamaa hajotustyötä.

Puolueen keskuskomitea on myös erottanut Lossau- ja Loquigen-nimiset jäsenensä ja pyytänyt heidän heti jättämään paikkansa Preussin valtiopäivillä, koska he "ovat julistautuneet ja toimivat puolueesta erotetun työläisten pettäjän, Korschin, kannattajina; järjestävät Korsch-ryhmittymiä puolueessa ja kieltäytyvät, keskuskomitean uudistetuista varotuksista huolimatta, luopumasta puoluetta hajottavasta toiminnastaan."

Uusi ennätys kanaalin yli uinnissa

St. Margaret's Bay, Englanti. — Vanha ranskalainen uimari Georges Michel löi entiset ennätykset kanaalin yli uinnissa, kun hän perjantai-aamuna nousi ylös vedestä täällä. Hän oli uinut matkan 11 tunnissa ja viidessä minuutissa.

"Saksalainen on voitettu" olivat tämän uimarin ensimäiset kansalliskiihkoiset sanat, kun hän oli päässyt kuivalle.

Michel oli lähtenyt Cape Cris Nezistä Ranskasta kello 8.32 edellisenä iltana ja saapui hän Englannin rantaan täällä kello 7.38 aamulla. Hän oli sanonut ennen lähtöään Ranskasta, saapuvansa maihin Englannissa kello 7.30, joten hänen laskunsa eivät pahasti pettäneet.

Michel löi näin ollen saksalaisen Vierkottenin elok. 30 päivänä saavuttaman 12 tunnin 42 minuutin ennätyksen yhdellä tunnilla ja 37 minuutilla. Michelin ruumis oli paksun rasvakerroksen peittämä. Michel on 45 vuoden ikäinen ja on hän tehnyt yksitoista yritystä uida kanaalin yli.

Puhdasmaineisia ehdokkaita

Toronto. — Että porvarien puheet kunniallisesta hallituksesta ja eritoten ktnservatiivien paljastamat tullirötökset eivät todellisuudessa ole muuta kuin pelkkää vaalihuijausta, osottaa aikaisemmin paljastettujen lisäksi parin konservatiivisen ehdokkaan ansioluettelo.

Nykyisessä ministeristössä rautatieministerinä toimiva ja konservatiivien ehdokkaana oleva W. A. Black on Pickford and Black-nimisen laivanvarustajaliikkeen johtaja. Tämän yhtiön laivoilla on jatkuvasti kuletettu salaviinoja Nova Scotian rannikolla ja on yhtiön laivojen kapteeneja alituisesti sakoteltu tästä rikoksesta. Black on täten tavallaan viinan salakuljettajien päämies.

Toinen samanmoinen pulmunen on DeWitt Foster, joka on myös konservatiivien ehdokkaana. Hän myi sodan aikana hallitukselle sotatarkotuksia varten vanhoja pattijalkasia ja kelvottomia hevosia, joista sai hirmuisia hintoja. Tämän johdosta ajoi puolueen silloinen johtaja Sir Robert Borden miehen pois konservatiivisesta puolueesta. Mies lähti pois maasta Chicagoon, josta Meighen on hänet jälleen onkinut ehdokkaakseen.

Liberaalien miehetkään eivät ole sen puhtaampia ja kunniallisempia. Siitä on mitä selvimpänä todistuksena senaattori Jacques Bureau, joka oli pakotettu eroamaan tulliministerin toimesta ja palkittiin kaikista rötksistään senaattorin viralla, josta hän saa elinkautisen 4,000 dollarin vuotuisen eläkkeen erinäisten kulunkien ja etuoikeuksien lisäksi.

Neuvostoliitto tärkeissä neuvotteluissa

Konstantinopoli. — Vaikka ei ole saatu virallista tietoa, ollaan kuitenkin sitä mieltä, että lähiaikoina tullaan allekirjottamaan sopimus Turkin, Persian ja Neuvostoliiton hallitusten välillä.

Kaikkien kolmen hallituksen edustajat ovat olleet neuvotteluissa ja nyt tule tieto, että Turkin lähettiläs Shavket Bey, Persian diplomaattinin edustaja Mirza Kahn sekä ulkoministeri Tshitsherin parhaillaan neuvottelevat Moskovassa.

Sopimuksen yksityiskohdista ei ole annettu tietoja, mutta se on pääasiassa puolueettomuutta koskeva. Turkki lupaa olla puolueeton, jos Persia ja Neuvostoliitto joutuvat vihollisuuksiin jonkun muun vallan kanssa.

Turkin ja Neuvostoliiton välillä on jo sopimus, samoin Neuvostoliiton ja Persian sekä Turkin ja Persian välillä. Neuvottelunalainen kolmen vallan sopimus tulee olemaan joissakin kohdissa kosketellaan järjestyksen ylläpitoa kolmen maan rajaseuduilla.

Senaattori Bureaun kunnian loukkaaminen

Calgary, Alta. — Senaattori Jacques Bureaun Camrosen progressiivista parlamenttiedustaja William T. Lucasta vastaan nostama kunnianloukkausjuttu alkoi viime perjantaina täällä.

Bureau väittää Lucasin pitäneen viime heinäkuun 3 päivänä Stettlerissä puheen, jossa hänen kunniaansa oli loukattu 100,000 dollarin arvosta, jolla summalla sitä pitäisi paikata. Yleisö tulee mielenkiinnolla seuraamaan juttua, sillä se on perin mielenkiintoinen Bureaun huonon maineen takia.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Toimittajat:
S. G. NEIL. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Wednesday and Friday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmeno ilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kertaa, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Missä mielessä toverimme Suomessa valmistautuvat eduskuntavaaleihin

Huomenna toimitettavaan äänestykseen päättyvän vaalitaistelun aikana ovat puolueemme lehdet ja puhujat kirjotuksissaan ja puheissaan etupäässä painostaneet työläisten ja maanviljelijäin itsenäisen poliittisen toiminnan ja porvarispuolueista eroamisen ja niiden kannattamisesta luopumisen välttämättömyyttä. On sanottu, ja sanotaan vieläkin, että kumman hyvään porvarispuolueen kannattaminen ja näiden ehdokkaille äänensä antaminen työläisen tai maanviljelijän taholta on ei yhtään vähempää kuin oman luokkansa rikkuroimista ja pettämistä. Eikä ollenkaan muuta asiaa se, jos vaalipiirissä ei työväellä ole omaa ehdokasta. Porvarispuolueiden ehdokkaikkseen asettamat «hyvät miehet» eivät ansaitse luokka-asemansa tuntevien työläisten ja maanviljelijäin ääniä. Heille annettu kannatus ja äänet tukevat kapitalistista järjestelmää. Ja ensimäisenä askeleena työläisten ja maanviljelijäin itsenäiseen poliittiseen toimintaan on kaiken kannatukseen kieltäminen porvarispuolueilta ja väsymätön taistelu niitä vastaan.

Tätä taistelua on tämän vaalitaistelun aikana käyty ja on tulevaisuudessakin järjestyneen työväestön taholta käytävä sellaisillakin paikkakunnilla, jotka kuuluvat vaalipiireihin, joissa työläisillä ei ole omaa ehdokasta. On myönnettävä, että se on vaikeampaa ja vähemmän tuloksellista siellä, missä ei vielä olla niin pitkällä, että olisi oma ehdokas, johon voitaisiin osottaa ja sanoa: «Älkää antako kannatustanne ja äänianne porvarisehdokkaille, vaan meidän omalle miehellemme!» Kokonaan mahdotonta ei kuitenkaan ole taistelu porvarispuolueita ja niiden propagandaa vastaan, vaikka omaa ehdokasta ei olekaan. Lentolehtisten, sanomalehtien ja kirjallisuuden levittämisen sekä henkilöllisen agitatsionin kautta voidaan sitä käydä ja samalla muokata maaperää siinä mielessä, että ellei vielä näissä, niin kuitenkin tulevissa tai niitä seuraavissa vaaleissa meillä täytyy jo olla riittävästi järjestettyä voimaa oman ehdokkaan asettamiseksi. Mutta tässä täytyy vielä huomauttaa — vaikka se ei mahdollisesti kaikista näyttäisi tarpeelliseltakaan — että ei ole johdonmukaista, että ne, jotka ovat juuri olleet jakamassa lentolehtisiä ja puhuneet työtovereilleen ja naapureilleen työläisten itsenäisen poliittisen toiminnan tarpeellisuudesta, tai ainakin väittävät kuuluvansa niiden joukkoon, jotka todella näin ovat tehneet — että ne menevät vaalipäivänä äänestyspaikalle ja oman ehdokkaan «puutteessa» äänestävät jommankumman porvarispuolueen ehdokasta! Ei, tuo ei ole johdonmukaista; se on raukkamaista rikkuroimista ja mitä inhottavinta petturuutta sellaisten taholta, jotka väittävät lukeutuvansa järjestyneisiin työläisiin. Ja pahinta on se, että tällainen teko ei halvenna vain suorittajaansa, vaan myös sitä järjestynyttä joukkoa, mihin hän väittää kuuluvansa ja mahdollisesti kuuluukin.

Äskettäin Suomessa alkaneen vaalitaistelun merkityksestä kirjottaa «Työn Ääni» m. m.:

Mitä tulee ensiksikin itse kapitalistimaiden edustuslaitoksiin yleensä, on selvää, että vallassaoleva porvaristo vieläpä nykyään sen kaikkein taantumuksellisimmat osat kykenevät valtakeinojensa turvin säilyttämän luokkaetuoikeuksiensa mukaisen enemmistön tai ainakin alistamaan edustuslaitokset riistoon perustuvan talousjärjestelmän mukaisiksi. Sen ovat luokkataistelun kannalla olevat työläis- ja pienviljelijäjoukot tässäkin maassa jo kauan sitten voineet todeta. Mutta meidän osanottome vaalitaisteluun ei perustukaan pettävään kuvitelmaan saavuttaa yksin eduskunnallista tietä päämääräämme, vaan se on yksi varsin suurien kamppailujen kautta saavutettu mahdollisuus tuon päämäärätaistelun eteenpäin viemiseksi.

Päästäksemme etenemään luokkataistelussa on meidän kyettävä suorittamaan voimaperäistä järjestäytymis- ja valistustyötä työtätekevän luokan keskuudessa. Täytyy herättää suurten joukkojen tietoisuus epäoikeutetusta yhteiskunnallisesta asemastaan ja osottaa järjestöjemme kautta tie, jota on kuljettava paremman olotilan saavuttamiseksi. Valistustyössämme on erittäin tärkeätä, että käytetään niitä tilanteita, jolloin edes tilapäinen huomio yhteiskunnallisia ja valtiollisia asioita kohtaan on vireillä. On varsin suuresta arvosta, jos kykenemme irrottamaan työtätekeville vahingollisista, omistavan luokan etupyyteitä ajavista puolueista ja järjestöistä niitä, jotka eivät vielä ole huomanneet y. m. näitäkin tarkemmin todelliset tarkotusperänsä salaavista järjestöistä tietämättömyyden ja taloudellisen painostuksen vuoksi niihin liittyneet tahi niitä muuten kannattavat työläis- ja talonpoikaisainekset. Näiden järjestäminen yhteiseen rintamaamme kapitalismia vastaan on seuraava askel.

Kaikkea tätä tarkotusta varten on eduskuntavaalitaistelukin sopiva ja tehokas. Silloinhan mielenkiinnon vireillä olessa voidaan paljastaa porvarillisten puolueiden politiikan turmiollisuus, samoinkuin koko vallitsevan järjestelmän tuhoisuus työtätekevien joukkojen elämälle. Tämän johdonmukaisena seurauksena on tietysti se, että valitsemme mahdollisimman runsaasti edustajiamme eduskuntaan tuomaan julki työtätekevien joukkojen vaatimukset. Näiden vaatimusten ympärillä suoritettava, eduskunnan ulkopuolella tapahtuva toimintamme tukee edustajiemme työskentelyä ja saa taas siitä uutta virikettä sekä on paljon merkitsevänä siteenä koko luokkamme järjestäytymistyössä. Silloin emme niinkään hevillä kompastu kapitalistisen valtion nerokkaan kierosti rakennettuihin luokkataisteluamme estäviin esteisiin, sillä meillähän on eduskunnassa valvova vartiomme. Se voi siellä monella tavoin estää suunitelmat työtätekevän luokan kuristamiseksi, jos vain sen valitsijajoukot ovat tehokkaasti sen toimenpiteitä ja työskentelyä tukemassa.

Kun asiat ovat suurin piirtein tällaiset ja kun nykyinen taloudellinen ja yhteiskunnallinen tilanne on työläis- ja talonpoikaisluokalle suunnattoman uhkaava, niin on tyydytyksellä tervehdittävä vaalitaistelumme järjestämistyössä tehtyä alotetta (Helsingissä pidettyä sosialististen työläisten ja pienviljelijäin järjestöjen edustajain neuvottelukokousta). Ja heti on kaikkialla otettava suoritettavaksi asiaankuuluvat tehtävät, joista ensimäisinä järjestöllisten ja taloudellisten voimien lujittaminen. Tähän työhön ryhdyttyämme tulemme huomaamaan, että se vaikuttaa edullisesti jo ennen eduskuntavaaleja yhteiskunnallisella ja taloudellisella alalla käytäviin kamppailuihin niin eduskunnassa kuin myös sen ulkopuolellakin. Monet kohtalokkaat kysymykset odottavat ratkaisuaan. Vain tarmokkaasti toimiva, järjestynyt työtätekevä luokka kykenee ne ohjaamaan elinehdoilleen edulliseen ratkaisuun.

Siis: Eduskuntavaalitaisteluun tosioloihin pohjautuvilla periaatteilla ja menettelytavoilla! Siinä yksi tämän maan työväenluokan tämän hetken tunnus.

Kapitalistien ostokas paljastunut

Eräs kapitalistien ostokas, työväenliikkeen taantumuksellinen johtaja, on nyt lopullisesti paljastunut hiilenkaivijain järjestössä. Paljastuksen kannusti tekemään katkera kilpailu, mikä vallitsi paljastetun ja paljastajan välillä.

Daily Worker kirjottaa tästä työväenliikkeelle suurimerkityksellisestä asiasta seuraavaa:

Uutinen, mikä paljastaa Frank Farringtonin, Illinois Miners' Unionin presidentin välisopimukselliset suhteet Peabody Coal-yhtiön kanssa, minä ominaisuudessa hän sai palkkaa $25,000 vuodessa, on sensatsionisin tapaus mikä milloinkaan on järkyttänyt amerikalaista ammattiunionistista liikettä.

Että Farrington oli Illinoisin hiiliparoonien palvelija, sen ovat kauan sitte hänen omat menettelynsä osottaneet. Todennäköisyyssekat ovat osottaneet syyttävällä sormella häntä. Hänen avoin liittolaisuutensa taantumuksellisen republikaanikoneiston kanssa, hänen hyökkäyksensä edistyksellisiä aineksia vastaan uniossa, hänen toimeenpanemansa aktiivisten jäsenten erotukset uniosta, jäsenten, jotka koettivat saada hiiliparoonit noudattamaan sopimuksiaan union kanssa — kaikki nämä ovat osottaneet älykkäämmän ja edistyksellisemmän aineksen tyydytykseksi, että Farrington ei ollut mitään muuta kuin poosujen kätyri samaan aikaan, kun hän veti $25,000 vuosipalkkaa sen suuren summan lisäksi, mikä hänelle piirijärjestön presidenttinä oli varattu.

Siitä huolimatta Farrington voi tähän asti kieltää syytöksen, että hän olisi hiiliparoonien mies..... Nyt on hän tavattu itse teossa ja kaikki pakotiet ovat suljettuina. Hänen omat seuralaisensa, hänen lähimmät kumppaninsa petospelissä, ovat pakotetut luopumaan Farringtonin uppoavasta aluksesta. Ne pysyttelivät hänen matkassaan niin kauan, kun hän iloisesti kiiteli aaltojen harjoilla, mutta nyt kun veisuukut ovat avoinna, rientävät nämä rotat pelastusveneisiin.

Artikkelisarjassa, joka julkaistiin Daily Workerissa kaksi vuotta sitte, paljastettiin Farringtonin suhteet Peabody Coal-yhtiön kanssa. Ei mitään muita uusia totuuksia tarvita häntä vastaan. Mutta tarvitaan melkoinen määrä avaamaan työläisten silmiä, varsinkin kun Farringtonilla oli tapana avata niiden jäsenten nupit, joitten silmät olivat auenneet näkemään hänen vilpillisyytensä. Sakilaistensa kanssa, joita hän Len Smallin koneistolta sai käytettäväkseen ja yleismaallisen presidentin John L. Lewisin avulla, pysytteli hän virassa huolimatta jäsenten äänistä.

«Äänestäkää hitossa miten mielitte, minä pysyn teidän presidenttinänne kuitenkin!» Sillä tavalla Farrington uhmasi 12:nnen piirin jäseniä pari vuotta sitte.

Farringtonin osotettu petollisuus ei koske vain Illinoisin mainareita. Se koskee yleismaallisen järjestön jäsenistöä, niin kovanhiilen kuin pehmeän hiilen alueillakin.

Farringtonin petosta ei ole pidettävä jonakin sellaisena, mikä koskee vain Farringtonia. Se on erottamattomasti kutoutunut yhteen yleismaallisen järjestön koneiston kanssa, erikoisesti John L. Lewisin ja hänen apuriensa kanssa kautta järjestön.

Farrington on katalimmin pettänyt järjestönsä. Mutta Lewis on pettänyt koko yleismaallisen järjestön.

Illinoisin mainarien on asetettava oma edistyksellinen vaalilistansa Lewisin suunnittelemaa vaalilistaa vastaan, huomauttaa Daily Worker lopuksi. Ei niiden tule antaa Lewisin pettää itseään tällä paljastuksella. Järjestönsä ja koko työväenliikkeen parhain etu vaatii sitä.

Pöytäkirja

kirjotettu metsämiesten edustajakokouksessa syyskuun 5 päivä, 1926, Port Arthurissa, 314 Bay St.

Kokouksen avasi U. Dahlgren, selittäen kokouksen tarkotusta ja samalla ehdotti kokoukselle komitean laatimaan työjärjestyksen.

Hyväksyttiin työjärjestys sillä muutoksella, että valitaan yksi puheenjohtaja ja yksi kirjuri kokoukselle.

Valittiin puheenjohtajaksi T. Uotinen ja kirjuriksi V. Rosvall.

Korttien ja valtakirjojain tarkastuskomiteaan valittiin J. Salmi ja S. Ponseen.

Korttien tarkastajat antoivat lausuntonsa, että täysinmaksaneita jäseniä oli kokouksessa läsnä L. W. I. U. of Canadan jäseniä 14 ja I. W. W. T. U. 120 jäseniä 9, joille kaikille annettiin läsnäolo-oikeus.

Päätettiin valita yksi henkilö lisää valtakirjain tarkastuskomiteaan. Valittua tuli U. Wallgren.

Päätettiin pitää kymmenen minuutin väliaika, jonka aikana tarkastetaan valtakirjat.

Väliajan loputtua valtakirjain tarkastuskomitea antoi lausuntonsa, jossa suositteli täyttä edustusoikeutta kaikille muille edustajille, paitsi Nipigonin edustajan edustusoikeuden jätti kokouksen harkittavaksi.

Keskusteltiin Nipigonin edustajan suhteen, jossa ei kuitenkaan päästy yksimielisyyteen, vaan päätettiin äänestää kättennostolla.

Päätettiin valita kaksi ääntenlaskijaa. Valittua tulivat K. Suominen ja Säm Soini.

Äänestyksen tulos oli: 8 myöten ja vastaan ei yhtään, joten siis lankesi itsestään, että tuli edustusoikeus myös Nipigon edustajalle.

Päätettiin antaa äänioikeus vain edustajille, joita oli L. W. I. U. of Canadan jäseniä 11 ja I. W. W. T. U. No. 120 jäseniä 3.

Päätettiin ei-edustajille antaa vain kaksi puheenvuoroa yhdestä asiasta.

Päätettiin, että ei tehdä mitään muodollisuuksia kokouksen menolle, vaan annetaan kokouksen mennä vanhaan tapaan.

Päätettiin valita ponsikomitea, johon tuli valittua K. Suominen, E. Virtanen ja A. Korpela.

Päätettiin valita kämppäkomitea, joka tekisi alustuksia kämppäkomiteain järjestelystä. Komiteaan valittiin J. Salmi, S. Ponseen ja U. Wallgren.

Päätettiin pitää kahden tunnin väliaika, jonka aikana ponsikomitea ja kämppäkomitea laativat pontensa alustuksista.

Katsottiin iltapuolenpäivän kokous alkaneeksi kello 2 jälkeen puolenpäivän, jolloin myös toimitettiin edustajien nimenhuuto.

Sihteeri raportteerasi yhteisen komitean toiminnasta ja siitä mitä se on saanut aikaan, jonka katsottiin riittävän raportiksi.

Arvosteltiin komitean toimintaa ja annettiin muistutus komitealle, että pistää tästä lähtien enempi painoa agitatsionityöhön "kielisten" keskuudessa. Raportti pidettiin tällä huomautuksella hyvänä.

Keskusteltiin edustajien alustuksista ja ponsikomitean laatimista ponsista.

a) Keskusteltiin keskuskomitean tarpeellisuudesta ja hyväksyttiin yksimielisesti seuraava ponsi: Kokous päättää, että on tarpeellista olla kaupungissa olemassa keskuskomitea, johon kuuluu jäseniä molemmista unioista. Keskuskomitean kaupungissa tulee valvoa metsätyöläisten toimintaa, antaa heille tarpeellisia tietoja kirjeenvaihdon avulla, olla apuna lakko- ja työretelöissä, lähettää heidän toiminnastaan puolueettomat tiedot sanomalehtiin, sekä lakkojen tapahtuessa lähettää lakkolähettejä, jos on tarpeellista ja olla täydellisenä yhdyssiteenä kämppäkomiteoiden välillä kaikissa tiedotuksissa.

b) Keskusteltiin kämpistä, minkälaisia niiden tulisi olla. Hyväksyttiin yksimielisesti seuraava ponsi: Ehdotamme, että jokaisella kämpällä on vaadittava kämpät ja puhtaus Ontarion kämppälain mukaan. Ennen rakennettujen kämppien suhteen kämppäkomiteat voivat järjestää ja sovittaa.

c) Keskusteltiin sunnuntaityön poistamisesta, josta yksimielisesti hyväksyttiin seuraava ponsi. Ehdotamme, että sunnuntaityöt poistetaan kokonaan kämpiltä. Säännöistä poikkeaminen sallittua vain kämppäkomitean luvalla.

e) Keskusteltiin lääkärin dollarista, joka vedetään joka kämpällä. Hyväksyttiin seuraava ponsi: Ehdotamme, että niillä kämpillä, joilla vedetään lääkärin dollari, on oltava tarvittavat tarpeet sairauden ja loukkauksen sattuessa sekä lääkärin on käytävä vähintään kerran kuukaudessa jokaisella kämpällä.

f) Keskusteltiin mitan, "keilin" suhteen, koska on ilmennyt, että työnantajilla on halu "kolia" siitäkin vähästä, mitä mies voi tienata kämpällä. Hyväksyttiin seuraava ponsi: Ehdotamme, että joka kämpälle on vaadittava mitta kerta viikossa.

g) Keskusteltiin työpäivän pituudesta, josta hyväksyttiin yksimielisesti seuraava ponsi: Työpäivän pituudeksi ehdotamme toteutettavaksi 8 tunnin työpäivää niin paljon kuin mahdollista.

h) Keskusteltiin kortinpeluun ja viinan juonnin suhteen kämpillä, joka näyttää tulevan yleiseksi kaikille kämpille. Hyväksyttiin seuraava ponsi: Ehdotamme, että kaikkien metsämiesten ja kämppäkomiteoiden tulee toimia kämpläyksen ja viinankäytön kieltämiseksi jyrkästi kämpillä.

i) Keskusteltiin ruokamaksuista, että jos työnantaja rupeaa vaatimaan lisää ruuasta. Hyväksyttiin seuraava ponsi: Ehdotamme, että ruokamaksuksi urakkamieheltä katsotaan $1.00 korkeimmaksi maksuksi vuorokaudelta.

j) Keskusteltiin palkkataksasta, johon hyväksyttiin seuraavat palkat: 4 jalan paperipuista $3.00 koordi, 8 jalan paperipuista $5.00 koordi, halot $2.75 koordi, "taisit" 18 senttiä kappale, "aitapostit" 1 sentti jalka, tukit 15 senttiä kappale ja kuukausityöt $60.00 kuukausi alimmaksi palkaksi.

k) Keskusteltiin keinoista, millä ajamme vaatimuksemme läpi. Hyväksyttiin seuraava ponsi: Ehdotamme, että jos työnantajat eivät hyväksy meidän vaatimuksiamme, niin kaikkien on ensin yhdyttävä lakkoon voimamme osotuksen merkiksi, joka kuitenkin erikoisella päätöksellä voidaan muuttaa työmaataisteluksi.

1) Keskusteltiin joukkokontrahtoreista, että miten heidän tulisi suhtautua meidän vaatimuksiimme. Hyväksyttiin seuraava ponsi: Ehdotamme, että lakko- tai työmaaretteløiden sattuessa on vaadittava joukkokontrahtorit (jotka eivät käytä sivutyövoimaa) yhtymään lakkoon tai muuten katsomme heidät lakonrikkureiksi.

Kaikki nämä ponnet hyväksyttiin yksimielisesti.

Keskusteltiin siitä, pitääkö kaikkien kämppien yhtyä tähän taisteluun, niidenkin, joilla jo on nämä vaatimamme maksut tai joilla saataisiin vaatimukset läpi. Tuli päätäs, että kaikkien on oltava lakossa siksi, kunnes komitea määrää toisin.

Kuultiin metsissä olevien kämppäkomiteoiden raportit toiminnastaan. Vain kaksi edustajaa raportteerasi ja pidettiin hyvänä näiden toiminta.

Päätettiin viedä vaatimukset nyt heti sisälle, kun edustajat saapuvat kämpille, että jo 15 päivänä tätä kuuta on saatava vastaus isännistöltä ja 16 päivä lakkoon kaikilla kämpillä, huolimatta vastauksesta, josko on myönteinen tai vastaan, jos ei tule myönteistä vastausta kautta linjan.

Keskusteltiin kämppäkomiteoiden järjestelystä, josta ponsikomitea esitti seuraavat ponnet, jotka yksimielisesti hyväksyttiin:

a) Että kaikille kämpille, missä työskentelee palkkatyöläisiä, on perustettava kämppäkomiteat.

b) Että kämppäkomitea pitää yllä kirjeenvaihdon avulla yhteistoimintaa toisten kämppien ja keskuskomitean kanssa.

c) Pitää huolen, että yleisessä kokouksessa tehtyjä päätöksiä noudatetaan.

d) Tiedottaa palkka- ynnä muut vaatimukset isännistölle ja ottaa vastaan isännistältä vastaukset ja tiedottaa niistä työläisten kokoukseen.

e) Kutsuu kokoukset koolle milloin asioita ilmenee.

f) Koettaa huolehtia valistustyöstä ottamalla sanomalehtien tilauksia, hankkimalla myytävää kirjallisuutta, lentolehtisiä, järjestää keskustelukokouksia ja yleensä huolehtii järjestämis- ja valistustyön tehostamisesta.

g) Kämppäkomitea muodostuu niin monesta järjestyneestä työläisestä ja delikeitistä kuin työkokoukset tarpeelliseksi katsovat.

h) Että komitea ottaa selvän minkälaisia työläisiä työskentelee kämpillä ja tiedottaa niistä kokouksille.

i) Että vaaditaan kaikki työläiset yhtymään L. W. I. U. of Canadaan tai I. W. W. T. U. No. 120 kahden viikon aikana siitä lukien, kun tulevat kämpälle, missä suinkin on kylliksi järjestyneitä työläisiä, että tämä päätös voidaan toteuttaa.

Päätettiin rajottaa työtä kämpillä. Hyväksyttiin seuraava järjestelmä, että 8-jalkaisia 1 koordi ja 4-jalkaisia 1 koordi ja ¾, taisia 30 kappaletta, halkoja 2 koordia, tukkeja 40 ja aitaposteja $5.00 edestä päivää kohden korkeintaan.

Päätettiin, että jos joudutaan työmaataisteluun, niin tehdään työtä vain sen verran, että ruuan edestä.

Päätettiin, että joka kämpällä viedään sisälle vain ne vaatimukset, mitkä kullekin kämpälle kuuluvat.

Päätettiin, että valitaan kaupunkikomiteaan 7 henkilöä. Valittua tuli L. W. I. U. of Canadan jäseniä J. Stahberg, K. Laine, F. Mäkilä ja A. Heikkinen ja I. W. W. T. U. 120 jäseniä U. Wallgren, N. Viita ja F. Heino.

Päätettiin, että maksetaan komitean sihteerille joku määrä, jos ei saada miestä, joka tekee tämän tehtävän ilmaiseksi, mutta asia jäi lopullisesti komitean huoleksi.

Keskusteltiin ja päätettiin komitean rahastamisesta, joka myös jäi komitean huoleksi, että järjestää iltamia ja millä luulee saavansa parhaimman kannatuksen.

Päätettiin, että on koetettava saada enempi painoa agitatsionin tehostamiseen muita kieliä puhuvien keskuudessa niin laajalti kuin suinkin.

Päätettiin, että tämä edustajakokous lausuu toivomuksen kummallekin unio-osastolle, että koettavat myös saada tehostettua agitatsionityön kielisten suhteen.

Päätettiin valita kaksi henkilöä pöytäkirjan tarkastajiksi. Valittua tulivat U. Wallgren ja K. Salo.

Päätettiin lähettää pöytäkirja Vapauteen ja Industrialistiin.

Erään edustajan kyselyihin, miten suhtaudutaan sellaisiin henkilöihin, jotka ovat Suomen sisällissodan aikana olleet työläisiä rääkkäämässä ja ampumassa ja nyt kuitenkin on ollut pakko tulla toisten työläisten sekaan tänne kämpille, edustajakokous vastasi jättämällä sen jokaisen kämppäkomitean itsensä ratkaistavaksi.

Päätettiin perustaa kaupunkiin sairasapukomitea, joka tulisi antamaan avustusta niille järjestyneille työläisille, jotka loukkaantuvat tai muuten sairastuvat ja ovat kielentaitamattomia. Asia jäi kaupungin komitean järjestettäväksi.

Päätettiin valita tilintarkastajat entiselle komitealle. Valittua tuli F. Mäkilä ja S. Soini.

Päätettiin, että annetaan komitealle itselleen oikeus valita kaikki virkailijat keskuudestaan.

Päätettiin antaa komitealle vapaat kädet seuraavan edustajakokouksen järjestämiseen.

Päätettiin, että jäsenten välinen kokous jää myös komitean järjestettäväksi ja määrättäväksi aika.

Kokouksen puolesta

Viljo Rosvall,
pöytäkirjuri.

Olemme tarkastaneet pöytäkirjan ja huomanneet sen kokouksen menon mukaiseksi.

U. Wallgren, K. Salo,
pöytäkirjan tarkastajat.

Kommunistipuolue

SUOMALAISEEN JÄRJESTÖÖN LIITTYMISPÄÄTÖKSEEN SUHTAUTUMINEN

Puolueen toimeenpanevan komitean poliittinen- ja organisatsionikomiteat yhteisessä kokouksessaan käsittelivät Vapauden numerossa 100 olleen Elspethin osaston uutisen, jos sa selostettiin Suomalaiseen järjestöön liittymisen suhteen ryhmissä suoritetun äänestyksen tuloksena päätetyn jäädä entiselleen.

Tämän kautta katsomme välttämättömäksi avoimesti huomauttaa että v. 1924 pidetyssä puolueen konventsionissa päätettiin velvoittaa kommunistipuolueen suomalaiset yksiköt muodostamaan paikkakunnalleen Suomalaisen järjestön osastot, sekä jos puolueyksikön kontrollissa on omaisuutta, on se registeerattava muodostetun osaston nimeen. Tähän päätökseen nähden ilmeni toisinpaikoin väärinymmärryksen nostattamaa vastarintaa, mutta yhä uudelleen puolueemme on vahvistanut tämän päätöksen. Uudelleen järjestämisen tullessa esille osastoissamme, emme tahtoneet omaisuuskysymyksen ratkaisua asettaa erikoisen painostuksen alaisena ennenkuin olimme selviytyneet uudelleen järjestämisen muista askeleista. Omaisuuskysymyksen selvittäminen oli kuitenkin osa uudelleen järjestämisen käytännöllisestä ymmärtämisestä. Niillä paikkakunnilla, joissa Suomalaisen järjestön osastoa ei ole vielä muodostettu, velvotettiin toverit heti tekemään sen.

Elspethin puolueryhmien päätös kuitenkin osottaa täydellisen ymmärtämättömyyden puolueen päätöksien toteuttamiseen suhtautumisessa. Selittämällä, että omaisuus on täydellisesti kontrollissanne, teette myöskin selväksi että teillä ei ollut mitään oikeutta äänestyksen kautta asian ratkaisuun, sillä puolueen jäsenillä ei ole oikeutta puolueen päätöksiä vastaan äänestää.

Puolueen päätöksen ymmärtäminen merkitsee ryhtyä heti harkitsemaan käytännöllisiä askeleita sen toteuttamiseksi, kuten esim. perustamalla Suomalaisen järjestön osaston, joka valitsee virkailijansa ja järjestää muut toiminnan askeleet. Samalla kuin puolue velvoittaa entiset osaston trusteesit tekemään omaisuuden luovutuksen, muodostetun osaston johtokunta vuorostaan velvoitettuna ottamaan kaiken vastaan, registeeraa omaisuuden Järjestön osaston nimeen.

Toverien täytyy muistaa, että kommunistinen puolue perustuu kansanvaltaisen sentralismin periaatteelle, joka merkitsee että kysymyksistä voidaan keskustella (olla myöden tai vastaan) niin kauan kuin joku kysymys on käsittelyn alaisena ratkaisevaa päätöstä odottamassa. Mutta senjälkeen kun päätös on tehty, ei yhdelläkään puoluejäsenellä ole oikeutta vastustaa tai toimia passiivisestikaan, mutta täytyy kaikkien (niidenkin jotka keskustelun ajalla ovat olleet vastaan) yhtenäisesti ryhtyä auttamaan päätöksen käytännöllisessä toimeenpanossa. Jos joku nousee puhumaan vastaan, merkitsee se että tällöin nousee hän koko puoluetta vastaan. Käsitämme, että tämä on puoluerikos. Edelleen, joka alkaa käytännöllisesti toimimaan päätöksen sovelluttamista vastaan, tekee vieläkin ankaramman puoluerikoksen, sillä silloin ei enää voi olla pienintäkään puolustusta siinä että oli yrittänyt puhua vain määrättyä sovelluttamisen muotoa vastaan (jonka taakse jotkut ovat tässä yhteydessä yrittäneet vetäytyä). Puoluerikoksesta seuraa puoluekurin käytäntöön sovelluttaminen määrättyihin yksilöihin nähden. Jos nämä yksilöt vielä vetävät puoluerikokseen jonkun puolueyksikön, järjestön, ryhmän tai vieläpä mahdollisesti koko piirin, niin puolueen keskustoimeenpanevan komitean tehtävänä on puoluekurin kohdistaminen niihin, jotka ovat siinä osallisia.

Ellei näin olisi, niin puolueen sisällä ajauduttaisiin keskinäiseen kamppailuun. Tästä taaskin kärsisi puolueen pyrkimyksien edistäminen ja edelleen koko työväen luokkaliike, jonka kokonaisedun puolesta kommunistinen puolue eturintamassa taistelee. Kun me ymmärrämme, että päätöksien yhtenäinen toteuttaminen ainoastaan tekee menestyksen mahdolliseksi, niin jokaisen puolueen elimen tehtävä on valvoa että tätä periaatetta ehdottomasti kunnioitetaan jokaisessa yksikössä ja koko puolueessa.

Koska puoluetoiminnan ja pyrkimyksien menestymisen ehto on yleensä näin määriteltävissä, niin täytyy meidän nyt esillä olevassa kysymyksessäkin ymmärtää se. Puolueemme paikallisen keskuskomitean tehtävänä on toimia asiassa, saattaen ryhmilleen ja jäsenille selväksi, ettei heillä ole oikeutta päätöstä vastaan sotia. Nyt ei olla enää asian alkuvaiheessa, mutta käsittelemässä kolme vuotta sitten tehtyä puolueen päätöstä, joka aina uudistamiseen on vahvistettu koko puolueen suomalaista jäsenistöä sitovaksi. Päätös on ratkaisevasti velvoittava ja toteutettava edellä viitoitetussa muodossa.

Toverien, Elspethin kyläkomitean alueella, samoin kuin muuallakin missä omaisuuskysymys on vielä keskeneräisenä, tulee käsittää tämän päätöksen viivyttelemättä toteuttamisen välttämättömyys.

A. T. Hill, sihteeri.

Toronton uutisia

Syyskuun 18 p:nä esitetään Suomalaisen seuran talolla taas yksi näyttämöuutuuksia, "Järjestäjä neljästoista", yhteiskunnallinen luokkanäytelmä. Ihmiset ovatkin taas saaneet nauttia tämän syksyisistä esityksistä.

Vaan voimpa sanoa, että tämä näytelmä, vaikka onkin vakava, niin jokainen haluaa sen nähdä. Se käsittelee nykypäiväistä ammatillista työväenliikettä ja jokaisen täytyy tunnustaa, että ainoa voima, millä itseämme puolustamme on järjestyä. Ja toiseksi, tämän kappaleen työläiset ovat ammatiltaan valureita, joten koska Torontossa on siksi paljon valureita, niin sopii tulla katsomaan, miten ammattiveljet puolustavat oikeuksiaan riistäjiään vastaan ja miten on käypä liiton sisällä oleville pitkäkorvaisille urkkijoille. Kappale on alusta loppuun jännittävä ja hyvin esitettynä tekee se eheän vaikutuksen. Olemme taas katsoneet sitä, ettei tarvitse vesisilmissä lähteä poishaalilta, vaan on yksi tunti tanssia lopuksi, jolloin kuivuu ne kyyneleet, mitä tulette vuodattamaan.

Kappale alkaa täsmälleen kello 8.15, niinkuin olette tulleet sen jo näkemään. Siis, tulkaa ajoissa, et-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.10

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30.00—$59.99, 75c lähetyksistä $60.00—99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikki sitä suuremmilta lähetyksiltä.

Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Kaikki sähkölähetykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN.
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.
DAVID HELIN
erinaikkakunnilla Pohj.-Ontariossa.

tä voitte seurata kappaleen alusta alkaen.

Entisiä ja uusia lauluseuraan haluavia pyydetään tulemaan haalille ensi sunnuntaina, syyskuun 19 p:nä, kello 7 i.p. Siellä päätetään, miten alotamme lauluseuran toiminnan. Siis kaikkia laulajia pyydetään silloin saapumaan ja samalla tästä ilmottamaan, jos sattuvat näkemään sellaisia, jotka haluaisivat yhtyä kuoroon. Siis, kaikki tervetulleita. Johtaja.

*

Työläisnaisten liiton Toronton suomalaisen osaston kokous pidetään Don-haalilla torstaina, t.k. 16 p., kello 8 illalla. Tämän hoksautuksen toivomme jokaisen jäsenen ottavan huomioon. Uusia jäseniä myöskin otetaan vastaan. Nyt kun on pitkä kesä levätty, niin varmaan jokainen työläisnainen tuntee pyrkimystä toimintaan oman liikkeensä mukana ja luokka-asiansa edistämiseksi. Siinä toiminnassa elämän yksitoikkoisuuden ja nurjuuden tilalle saadaan innostusta ja varmuutta, sekä tietoisuus hämärän epävarmuuden tilalle yhteiskunnallisten kysymyksien ymmärtämisessä.

Tässä kokouksessa tulee esille paljon tärkeitä asioita. Muistakaa siis saapua joukolla ja ryhtykäämme yhteisvoimin neuvottelemaan ja järjestämään syyskauden toimintaa, sekä ottaen paikkamme luokkataisteluliikkeen asettamien velvollisuuksien täyttämisessä. Tervetuloa.

Suomen työväenlehtien 3-vuotismuistojuhlaa juhlitaan t.k. 19 p. eli ensi sunnuntaina. Liittomme tulee olemaan mukana sen järjestämisessä. Lähemmin ohjelmasta y.m. myöhemmin. Valmistautukaamme tämän juhlan kautta osottamaan solidaarisuuttamme kovia kokeneelle Suomen taistelevalle työväestölle.

Työläisnaisten liiton suom. osaston johtokunnan puolesta:
Valittu.

Port Arthurin uutisia

Permantopaikka No. 10 esitetään, niinkuin jo ennemmin on ilmotettu, syyskuun 18 päivä, mutta nyt on lisätty vielä toinen päivä lisää, että kappale tullaan esittämään kaksi kertaa peräkkäin, nimittäin 18 päivän ja 20 päivän illalla. Pidetään ainoastaan sunnuntai lomaa ja näytellään heti toistamiseen maanantai-iltana. Koska haalimme on alkanut käymään aina pieneksi parempia kappaleita esitettäessä, että suurten joukkojen pitää lähteä ovelta takaisin, kuten Tuhlaajapoikaa esittäessä, kun ei mahtunut enää haaliin sisälle ja suuren osan yleisöä lisäksi piti seisoa koko kappaleen ajan, niin päätettiin, että esittämällä kappale kaksi kertaa peräkkäin voidaan paremmin saada yleisöä tyydytetyksi. Pilettejä myydään ainoastaan rajotettu määrä. Jokaisen pyydetään ottamaan tämä huomioon. Käykää ostamassa pilettinne etukäteen ajoissa, sekä erottakaa heti kummaksi illaksi haluatte, niin sillä tavalla tiedetään paremmin järjestää.

Ville Airola, joka on meille kaikille tunnettu, tulee esittämään kappaleen pääosaa. Torontossa, missä samanen kappale oli Airolan jäähyväiskappale, saivat kappaleen esittää kaksi kertaa ja molemmilla kerroilla sai kappale mitä suurimman kannatuksen ja Ville, kappaleen pääosan esittäjä, mitä suurimmat suosionosotukset. Jokainen nyt muistaa saapua nauttimaan tämän kappaleen esityksestä. Hankkikaa piletit ajoissa.

Metsätyöläisten neuvottelukokous, jonka oli kutsunut kokoon Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliitton (L. W. I. U. of Canada) ja I. W. W. T. U. 120. yhteinen komitea onnistui ensi kerralla hyvin, sillä edustajia oli saapunut kämpiltä useita, ollen edustajien lukumäärä 14, joista 3 I. W. W. T. U. 120 jäsentä ja 11 L. W. I. U. of Canadan jäsentä, edustaen 400—500 metsätyöläistä. Kokouksessa laadittiin palkkataksa seuraavalle katkaisukaudelle, sekä muita vaatimuksia yleensä kämppäoloihin ja metsätyöläisten oloja koskevia. Vaatimukset päätettiin esittää isännistölle heti (vaatimukset ja pöytäkirja tulee kokonaan julkaistuksi lehdessä). Jos isännistö ei suostu, niin lakkoudutaan kaikki, joka tultaisiin alkamaan t. k. 16 päivä.

Nyt on jokaisella kämpällä koettettava otaa nämä heti huomioon ja alotettava pikaiseen toimintaan palkka- ja muiden elinehtojen parantamiseksi, sekä jätettävä vaatimukset sisälle, toimittava kaikki yhdessä ja kerta kaikkiaan näytettävä luokkamme voima. Kaikki toimintaan mitä pikemmin, sitä parempi; toimintaan ja heti!

Työnpäivää Arthurissa vietettiin hiljakseen. Muutamia kenttäjuhlia oli, mutta kylmä ja kolea ilma aiheutti sen, että juhlat eivät missään onnistuneet hyvin. Fort Willamin unionistien ja itsenäisen työväenpuolueen juhlat olivat maanviljelyskentällä. Siellä tapahtunut kohtaus on hyvä esimerkki lain valvomisesta. John Jonesin sirkusseurue, joka oli täällä, sai vapaasti pitää vaikka minkämoisia rahapelejä yllä. Oli monenmoiset onnenpöydät ja pyörät pyörimässä. Nyt työnjuhlissa olivat juhlien toimeenpanijat myös järjestäneet jonkunkaltaisen onnenpyörän rahantekotarkotuksella, mutta virkavalta tuli ja kielsi tämäntapaisen rahantekolaitoksen. Virkakunta ei nähnyt näitä John Jones'in sirkuksessa, koska siellä sai kymmeniä tällaisia myllyjä olla kiertämässä. Nämä rahat tulivatkin porvarien omaan taskuun ja siksi se oli luvallista, mutta työnpäivänä olisivat rahat tulleet työväen valistus- ja kasvatusrahastoon ja siksi sitä ei voitu sallia. — J.

Pikku kommunaardin piippu

Kirj. Ilja Erenburg *)

Maan päällä on monta kaunista kaupunkia, kaunein niistä on Pariisi: siellä nauravat suruttomat naiset, kastanjoiden alla hörppivät nuoret keikarit rubiinipunaista likööriä, ja tuhannet valot välkkyvät tilavain palatsien kuvastinkirkkaalla asfaltilla.

Muurari Louis Roux oli synnynnäinen pariisilainen. Hän muisti vielä heinäkuun päivät 48. Hän oli silloin 7-vuotias ja nälkäinen. Hän avasi suunsa äänettömänä kuin pieni korpinpoikanen ja odotti — ja odotti turhaan, sillä hänen isällään, Jean Rouxilla, ei ollut leipää. Hänellä oli vain pyssynsä, mutta pyssyähän ei käynyt syöminen. Louis muisti erään sunnuntai-aamun, jolloin isä oli puhdistellut asettaan äidin itkiessä ja pyyhkiessä nenäänsä esiliinallaan. Louis seurasi isäänsä: hän uskoi, että tämä ampuisi ruokotulla pyssyllään leipurin ja ottaisi tältä suurimman leivän, suuremman kuin Louis itse, suuren kuin talon. Mutta isä kohtasi muita murheisia miehiä, joilla myös oli ampuma-aseensa. He alkoivat laulaa yhdessä ja sanoivat: Antakaa meille leipää!

Louis odotti henkeään pidätellen, että tällaisten ihmeellisten laulujen palkintona alkaisi sataa vehnäsiä, kaakkuja ja teeleipiä alas ikkunoista. Mutta sen sijaan kuului voimakasta jyrinää, ja pieniä kuulia viuhui heidän joukkoonsa. Muuan miehistä, joka aikaisemmin oli huutanut: "Antakaa meille leipää!" huusi nyt: "Tekee kipeätä!" ja kaatui. Tällöin alkoivat Louisin isä ja muut miehet tehdä ihmeellisiä asioita: he viskasivat nurin eräitä penkkejä ja laahasivat naapuritalosta tynnyrin, rikkinäisen pöydän ja jopa suuren kanakopinkin. He kasasivat kaikki läjään kadulle ja heittäytyivät sitten pitkälleen maahan. Louis ymmärsi, että nuo murheelliset miehet aikoivat leikkiä piilosia. Sen jälkeen he ampuivat ja heitä ammuttiin. Mutta pian saapui toisia miehiä. Näilläkin oli kiväärinsä, mutta he nauroivat iloisesti, heidän lakeissaan loisti suuret, kauniit kokardit, ja kaikkia heitä kutsuttiin "kaartilaisiksi". Nämä miehet tarttuivat isän käsipuoleen ja veivät häntä pitkin Pyhän Martinin bulevardia. Louis ajatteli, että nuo iloiset kaartilaiset antaisivat hänen isälleen syötävää, ja hän seurasi heitä, vaikka olikin jo myöhäinen. Bulevardilla nauroivat naiset, kastanjoiden alla hörppivät keikarit rubiinipunaista likööriä ja tuhannet valot tuikkivat kuvastinkirkkaiden sivukäytäväin asfaltilla. Pyhän Martinin portilla huusi muuan noista suruttomista naisista kaartilaisille:

— Miksi viette hänet niin kauas pois? Hänhän voi saada annoksensa täälläkin!

Louis juoksi noiden nauravain naisten luo ja aukasi suunsa äänettömänä kuin korpinpoikanen. Muuan kaartilainen kohotti kiväärinsä ja ampui. Louisin isä huudahti ja kaatui, ja naiset nauroivat. Louis juoksi isänsä luokse, takertui tämän jalkoihin, jotka vavahtelivat vielä, ikäänkuin hän olisi tahtonut istuvillaan jatkaa kävelyään, ja alkoi huutaa ääneen.

Tällöin huusi äskeinen naikkonen:

— Ampukaa pentukin!

Mutta eräs keikari, joka joi rubiinipunaista likööriään viereisessä pöydässä, sanoi hänelle:

— Kuka sitten tekisi työtä?

Ja Louis jätettiin ampumatta. Uhkaavaa heinäkuuta seurasi hiljainen elokuu, kukaan ei enää laulanut, eikä kukaan ampunut. Louis kasvoi ja varttui, toteuttaen tuon kelpo keikarin ajatuksen. Isä, Jean Roux, oli ollut muurari, ja tämä tuli Louisistakin. Samettihousuihin ja palttipuseroon puettuna rakensi hän taloja, rakensi sekä talvella että kesällä. Kaunis Pariisi mieli tulla vieläkin kauniimmaksi, ja Louis oli mukana missä vedettiin uusia katuja: Seitsemän tähden tori, Haussmannin ja Malherben leveät bulevardit ja hieno Ooppera-aveny rakennuksineen, mitkä olivat telineiden kätkössä, mutta joihin lukemattomat kauppamiehet jo veivät ihmeellisiä tavaroitaan — turkiksia, nypläyksiä, jalokiviä. Hän rakensi teattereja ja kauppapuoteja, kahviloita ja pankkeja, hän kunnosti ihmeellisiä taloja, jotta suruttomat naiset voisivat jatkaa niissä huoletonta nauruaan, kun kanavain kylmä viima viuhui yli katujen ja työläisten ruumiit kohmettuivat työmekoissaan marraskuun usvan kylmyydessä; hän rakensi baari-kapakoita, jotteivät keikarit pimeinä tähdettöminä öinä tarvinneet kaivata rubiinipunaista likööriään. Hän kohotti suuria kiviä, ja rakensi kevean ja ilmavan verhon kauneimmalle kaikista kaupungeista — Pariisille.

Tuhansien työpuseroisten joukossa oli työläinen, nimeltään Louis Roux, samettihousuissaan, leveä matala hattu päässään, savipiippu suussaan, ja kuten tuhannet muut ahersi hän rehellisesti kohottaakseen toisen keisarikunnan loistoa.

Hän rakensi ihmeellisiä huoneita, mutta itse vietti hän päivänsä korkeilla telineillä ja lepäsi yönsä löyhkäävässä ullakkoloukossa Veuve Noiren varrella, Pyhän Antoinen esikaupungissa. Lokero haisi kalkilta, hieltä, mustalta, halvalta tupakalta, ja Veuve Noire-katu oli kuin kaikki muutkin kadut tässä etukaupungissa täynnä jalkapannujen käryä, joissa kauppiaat paistoivat perunoita, lihapuotien tuoretta verenlemua, täynnä heitetynnyrien, sillin ja savuputkien hajua. Mutta sittepä ei Veuve Noire-katu vaan leveät bulevardit, tuoksuavat kielot ja oranssit ja hajuvesiaarteet Rauhan kadulla, nämä bulevardit ja seitsensäteinen Tähti, missä työmekkoiset työläiset päivisin keinuvat rakennustelineillään, ne ne ovat hankkineet Pariisille kauneimman maineen kaikista kaupungeista.

Louis Roux rakensi kahviloita ja baareja, hän kantoi kiviä Regence-kahvilaan, josta shakinpelaajat ovat niin paljon pitäneet, Anglais-kahvilaan, missä katupöyhistelijät, kilpa-ajohevosten omistajat ja ylhäiset ulkolaiset pitivät tapana kokoontua ja "Traverne de Madridiin", minkä seinien sisälle kokoontui kahdenkymmenen teatterin näyttelijät, ja moniin muihin kunnianarvoisiin rakennuksiin. Mutta sitte isänsä kuoleman ei Louis Roux koskaan rohjennut lähestyä jo valmiiksirakennettuja kahviloita, eikä hän liioin ollut koskaan maistanut rubiinipunaista likööriä. Saadessaan joitakin pieniä, valkoisia mynttejä työnantajalta vei hän ne vanhalle kapakoitsijalle Veuve Noiren varrella, joka kapakoitsija antoi niiden sijasta Lousille joitakin suuria mustia kolikoita ja kaatoi tahmaista nestettä hänen maljaansa. Louis ahtoi tämän sisäänsä yhdellä ainoalla kulauksella ja lähti sen jälkeen komeroonsa ja heittäytyi makuulle.

Mutta kun hänellä ei ollut enempää valkoisia kuin mustiakaan kolikoita, ei absinttia, ei leipää, eikä työtä, sytytti hän savupiippunsa, minkä hän oli täyttänyt tupakkahyppysellisellä, minkä ehkä oli löytänyt taskuistaan, taikka savukkeenpätkillä, joita hän välistä löyteli kaduilta, ja vaelsi synkkänä etukaupunkinsa kaduilla. Hän ei laulanut, eikä huutanut: "Antakaa meille leipää!", kuten hänen isänsä, Jean Roux, oli ennen vanhaan tehnyt, sillä hänellä ei ollut pyssyä, millä ampua, enempää kuin poikaakaan, joka olisi avannut suunsa kuin korpinpoikanen.

Louis oli tehnyt mitä oli voinut, jotta Pariisin naiset olisivat voineet nauraa suruttomasti, mutta kun hän sai itse kuulla heidän nauruaan, vetäytyi hän säikähtäneenä syrjään. Mutta sittepä olikin muuan heistä Pyhän Martin-bulevardin kahvilassa nauranut päivänä, jolloin Jean Roux oli maannut kadulla ja epätoivoisesti koettanut kulkea istuvillaan.

Louis ei ollut ylipäänsä 25 elinvuoteensa mennessä nähnyt vilaustakaan naisesta läheisyydessään. Mutta kun hän oli täyttänyt 25 ja muuttanut Veuve Noiren ullakkokomerosta toiseen ullakkokomeroon, tapahtui hänelle, mitä ennemmin taikka myöhemmin jokaiselle. Viereisessä kamarissa näet asui nuori työläisnainen Juliette. Eräänä iltana kohtasi Louis hänet ahtaassa spiraalikäytävässä ja astui tämän komeroon lainatakseen tulitikkuja, sillä hänen piikivensä oli tylsistynyt eikä enää ottanut tulta. Mutta kun hän oli kerran astunut sisään, ei hän lähtenyt Julietten yliskamarista ennenkuin aamulla. Seuraavana päivänä muutti Juliette kaksine paitoineen, yhden kahvikupin ja harjan kera Louisin komeroon ja tuli hänen vaimokseen, ja vuoden perästä ilmestyi tuohon ahtaaseen ullakkolokeroon uusi vieras, minkä pormestari vei kirjoihin Paul-Marie Rouxina.

Tällä tavoin oppi Louiskin tuntemaan naisen, mutta erotuksena monista muista naisista, joista kaunis Pariisi syystä kylläkin on ylpeä, ei Juliette koskaan nauranut suruttomasti, vaikka Louis rakasti häntä niin hellästi kuin käy mahdolliseksi muurarille, joka kohottaa raskaita kiviä ja rakentaa ihmeellisiä taloja. Juliette ei nauranut koskaan, sillä hän asui Veuve Noiren varrella, missä vain vanha pesijätär Marie oli yhden ainoan kerran nauranut suruttomasti, kun häntä vietiin — hulluinhuoneeseen. Juliette ei nauranut koskaan, ehkä sen vuoksi, että hänellä oli vain kaksi paitaa, taikka ehkäpä siksi, että Louis, jolla usein ei ollut enempää valkoisia kuin mustiakaan kolikoita, kierteli synkkänä etukaupunkinsa katuja voimatta antaa Juliettelle edes yhtä ainoata kultarahaa uuden puvun ostamista varten.

Keväällä 1869, kun Louis Roux oli 28-vuotias ja hänen poikansa Paul 2-vuotias, otti Juliette molemmat paitansa, yhden kahvikuppinsa ja vaateharjansa ja muutti teurastajan luo, joka myi hevosenlihaa Veuve Noiren varrella. Juliette jätti kahden vuoden vanhan poikansa Louisille, sillä teurastaja oli kovin hermostunut mies, ja vaikka hän piti paljon nuorista naisista, ei hän pitänyt lainkaan lapsista. Louis otti poikansa, sijoitti tämän kehtoon ja ja tuuditti häntä, jotta tämä ei olisi itkenyt, tuuditti epätahdissa ja kömpelösti, sillä hän saattoi pidellä suuria kiviä, mutta ei pientä lasta, ja astui piippu suussaan etukaupunkinsa kaduille. Hän rakasti Julietteä hellästi, mutta ymmärsi, että tämä oli menetellyt oikein: teurastajalla oli runsaasti kolikoita, tämä saattoi jopa muuttaa toiselle kadulle, ja Juliette saattaisi tällöin alkaa nauraa suruttomasti. Louis muisti sanat, mitkä isänsä, Jean, oli lausunut itkevälle vaimolleen, Louisin äidille, sinä aamuna, jolloin Jean lähti ulos ruokottu pyssy mukanaan:

— Velvollisuuteni on mennä, sinun velvollisuutesi pidättää minua. Kukko tavoittelee ylintä ortta, laiva merta, nainen elämää rauhassa ja levossa.

Palauttaessaan mieleensä isänsä sanat ajatteli hän vieläkin kerran, että oli tehnyt oikein koettaessaan pidättää Juliettea luonaan, mutta että myöskin tämä oli menetellyt oikein hyljätessään hänet rikkaan teurastajan takia.

Mutta sitten ryhtyi Louis uudelleen rakentamaan taloja ja hoitamaan poikaansa. Mutta pian syttyi sota, ja pahansuovat preussiläiset piirittivät Pariisia. Kukaan ei tahtonut enää rakentaa taloja, ja puolivalmiiden rakennusten telineet törröttivät tyhjinä. Preussiläisten tykkien kuulat hävittivät monia niistä kauniin Pariisin rakennuksista, joita Roux oli tovereineen rakentanut. Louisilla ei ollut mitään työtä, ei leipää, ja 3-vuotias Paul oli jo oppinut äänettömänä aukomaan suutaan kuin pieni korpinpoikanen. Eräänä päivänä sai Louis kiväärin. Hän otti sen, mutta ei laulanut eikä huutanut: "Antakaa meille leipää!", vaan alkoi, kuten niin monet muut tuhannet muurarit, kirvesmiehet ja läkkisepät, puolustaa kauneinta kaikista kaupungeista, Pariisia, pahansuovia preussiläisiä vastaan. Muuan ystävällinen nainen, vihanneskauppiatar rouva Monod, otti hoiviinsa pikku Paulin. Talvikylmässä ja avojaloin sai Louis Roux, kuten muutkin työmekkoiset, vierittää raskaita tykinkuulia Pyhän Vincentin linnakkeeseen, ja tykit ampuivat noita pahansuopia preussiläisiä. Hän ei useiden päivien tietämiin syönyt mitään, sillä Pariisissa vallitsi nälänhätä. Hän palellutti jalkansa, sillä piiritystalvena vallitsi ääretön kylmyys. Preusiläisten kuulat osuivat Pyhän Vincentin varustukseen, ja työpuseroisten lukumäärä väheni päivä päivältä. Mutta Louis Roux ei lähtenyt paikaltaan pikku tykkinsä äärestä, sillä hän puolusti Pariisia. Ja kaunein kaikista kaupungeista oli kyllä tämän puolustuksen veroinen. Nälästä ja kylmästä huolimatta paloivat kynttilät Kapusiinien ja Italialaisen bulevardin varrella, rubiinipunaista likööriä riitti keikareille ja suruton hymy ei kadonnut naisten kasvoilta.

Louis Roux tiesi, ettei enää ollut olemassa mitään keisaria, ja että Pariisissa nyt oli tasavalta. Vierittäessään tykinammuksia ei hänellä ollut aikaa ajatella mitä "tasavalta" oikeustaan tahtoi sanoa. Mutta työmekkoiset, jotka saapuivat Pariisista, sanoivat, että bulevardien kahvilat olivat aivan entisensä laisia, täynnä keikareja ja suruttomia naisia. Ja Louis Roux ymmärsi, kuunnellessaan heidän murinaansa, ettei Pariisissa ollut mikään muuttunut, ettei "tasavaltaa" ollut Veuve Noiren varrella vaan Seitsemän Tähden leveillä valtakaduilla, ja että kun muurarit olisivat ajaneet pois preussiläiset, avaisi pikku Paul jälleen suunsa kuin ennenkin. Louis Roux tiesi tämän, mutta hän ei lähtenyt tykkinsä luota, ja preussiläiset eivät voineet tunkeutua Pariisiin.

Mutta eräänä päivänä komennettiin hänet lähtemään tykkinsä luota ja palaamaan Veuve Noire-kadulle. Sillä ihmiset, joita kutsuttiin "tasavaltalaisiksi", ja jotka olivat varmasti keikareja ja suruttomia naisia, olivat päästäneet preussiläiset kauniiseen Pariisiin. Louis Roux vaelsi jälleen synkkänä piippu suussaan etukaupunkinsa katuja.

Preussiläiset tulivat ja menivät jälleen tiehensä, mutta kukaan ei halunnut rakentaa asuntoja. Paul jatkoi suunsa aukomista kuin korpinpoikanen ja Louis Roux alkoi puhdistella kivääriään. Mutta nyt liisteröitiin kaupungin talojenseiniin uhkaava käsky, että kaikkien työpuseroisten oli luovutettava aseensa: suruttomat naiset keikarit, joita kutsuttiin tasavallaksi, muistivat hyvin vuoden 48 heinäkuun päivät.

Louis ei mielinyt luopua kivääristään, ja hänen esimerkkiään seurasivat kaikki hänen etukaupunkinsa työmekkoset ja työmekkoiset monissa muissa etukaupungeissa. He lähtivät kadulle aseineen ja alkoivat ampua. Oli lämmin ilta, kevät oli juuri saapunut kaupunkiin.

Seuraavana aamuna näki Louis Roux monia hienoja umpivaunuja, tilavia ajoneuvoja, raskaita lastirattaita ja muita ajovälineitä kaduilla. Tavaravaunuissa oli kaikkea mahdollista talousesinettä ja ajoneuvoissa istui hienoja ihmisiä, joita hän oli tottunut näkemään suurten bulevardien kahvilassa ja Boulogne-metsässä. Vaunuissa istui pienkasvuisia kenraaleja punaisissa viitoissaan ja uhkaavasti roikkuvin viiksin, nuoria naisia hamein, jotka oli verhottu nypläyksillä, paksuja pappismiehiä punasinervissä kasukoissaan, vanhoja katuleijonia korpinmustissa, hiekanruskeissa ja tulipunaisissa silkkihatuissaan, nuoria upseereja, jotka eivät olleet koskaan laskeneet jalkaansa enempää Pyhän Vincentin kuin muihinkaan linnakkeihin, tärkeitä, kaljuja lakeijoja, koiria, hienosti kammatun ruhonsa ympärillä silkkinauha, silkinhienoja turkiksia ja kirkuvia papukaijoja häkeissä. Kaikki kiirehtivät Versaillesin taholle. Ja kun Louis Roux illalla lähti Oopperatorille, näki hän siellä typötyhjiä kahviloita, joissa ei yksikään keikari juonut rubiinipunaista likööriään, ja suljettuja liikkeitä, joiden edustalla ei enää yksikään suruton nainen tirskunut. Ihmiset, jotka olivat asuneet Champs Elyseesin, Auteilin ja Pyhän Germainin kortteleissa, olivat panneet pahakseen, etteivät työläiset olleet tahtoneet luopua aseistaan, ja lähteneet kauniista Pariisista, ja yksinpä sivukäytäväin kuvastinasfaltti, jota eivät enää valaisseet sammutetut tulet, musteni surustaan.

Louis Roux näki, että "tasavalta" oli matkustanut tiehensä tavaravaunuin ja hienoin ajoneuvoin. Hän tiedusteli asiaa tovereiltaan, jotka olivat jääneet näiden tilalle. Hänelle vastattiin: "Pariisin Kommuuni", ja Louis älysi, että Kommuunilla täytyi olla asuinsijansa jossakin Veuve Noiren läheisyydessä.

*

Mutta kaikki ne keikarit ja suruttomat naiset, jotka hylkäsivät Pariisin, eivät mielineet unohtaa kauneinta kaupunkien joukossa. He eivät mielineet jättää sitä muurareille, kirvesmiehille ja peltisepille. Ja jälleen alkoivat tykinkuulat hävittää taloja, mutta nyt eivät niitä lähettäneet pahansuovat preussiläiset, vaan englantilaisen ja muiden kahvilain kelpo kantavieraat. Ja Louis ymmärsi, että hänen oli palattava vanhalle vartiopaikalleen Pyhän Vincentin varustukseen. Mutta vihannesmyyjätär rouva Monod ei ollut ainoastaan kelpo nainen, vaan myös oiva katolikki. Hän ei sen vuoksi mielinyt päästää huoneeseensa sen jumalankieltäjän poikaa, joka oli surmannut Pariisin piispan. Tällöin pisti Louis Roux piipun suuhunsa ja poikansa Paulin selkäänsä ja lähti Pyhän Vincentin linnakkeelle. Hän vieritteli tykinkuulia ja Paul leikki hänen vierellään tyhjillä ammuskoteloilla. Öisin nukkui poika vesisäiliönvartian luona linnakkeella. Tämä oli lahjottanut Paulille pienen savipiipun, aivan samallaisen kuin mitä Louis Roux imeskeli, ja pienen palan saipuaa. Nyt saattoi Paul puhallella saipuakuplia, väsyttyään kuulemaan laukauksia ja näkemään tykkejä, jotka syljeskelivät kidastaan kuulia. Kuplat olivat eri värisiä: sinisiä, vaaleanpunaisia ja punasiverviä. Ne muistuttivat paljon niitä ilmapalloja, joita keikarit ja suruttomat naiset pitivät tapana ostaa hyvinpuetuille poiilleen. Hänen kuplansa elivät tosin vain hetken, kun sen sijaan Champs Elyseesin kaupunginosan lasten ilmapallot olivat kestäneet kokonaisen päivän, mikäli eivät lähteneet karkuun, mutta niin edelliset kuin jälkimmäisetkin olivat ihmeellisiä ja niin edelliset kuin jälkimmäisetkin häipyivät pian. Puuhaillessaan kuplien puhaltelulla piipustaan unohti hän suunsa aukomisen ja leipäkannikan odottamisen.

Lähestyessään miehiä, joita kaikkia kutsuttiin kommunaardeiksi ja joiden joukossa Paulin isäkin oli, pisti hän ylpeänä piipun suuhunsa matkiakseen isäänsä. Ja ihmiset unohtivat tuokioksi tykkinsä ja sanoivat ystävällisesti Paulille:

— Olet aito kommunaardi!

Mutta työmekkoisia oli harvassa ja heillä oli vähän tykkejä ja kuulia. Ja ne, jotka olivat lähteneet Pariisista ja jotka nyt asuivat kuningasten entisessä hallituspaikassa Versaillesissa, lähettivät joka päivä heitä vastaan uusia sotilaita, Ranskan talonpoikain poikia, ja uusia tykkejä, joita olivat saaneet lahjaksi pahansuovilta preussiläisiltä. He saapuivat yhä lähemmäksi ja lähemmäksi Pariisin kaupunkeja ympäröiviä valleja. Heillä oli jo monta linnaketta käsissään, eikä kukaan ollut enää täyttämässä niiden kuolleiden tykkimiesten paikkoja, jotka olivat Louis Rouxin kanssa puolustaneet Pyhän Vincentin varustusta. Muurari vieritti nyt itse kuulat tykkiin, panosti itse kanuunan, ampui itse ja vain kaksi jälellejäänyttä työmekkoista toveria oli auttamassa häntä.

(Jatk.)

*) Erenburg on huomattu venäläisranskalainen kirjailija. Hänen kirjansa "13. Piippua", mistä novelli on lainattu, on saanut hylkääviä arvosteluja porvarillisilta makutuimareilta. Ei sen vuoksi, etteivätkö "piiput" olisi heistä jopa suorastaan taiturillisia, vaan siksi, että niissä "karisee venäläinen mahorkka."

SANDVIK SAHOJA

THE "FISH & HOOK" ("KALA JA KOUKKU") LAJI SAHOJA TEHNYT SANDVIKEN STEEL WORKS RUOTSISSA, OVAT

JOHTAVIA MAAILMASSA

Voittamattomia ohuessa leikkauksessa, teräksen hyvyydessä ja tekotavan siroudessa. Suurin notkeus silti vapisematta sahatessa. Kaikki sahamme ovat suippo-hampailla ja erikoisen ohut selkäisiä.

VIILATTUJA JA SETATTUJA, VALMIITA KÄYTETTÄVIKSI

Mutta olkaa varovaisia että saatte oikeita Ruotsista tuotuja "FISH &HOOK" ("Kala ja Koukku") tuotteita, meidän nimemme kaiverrettuna jokaiseen sahaan.

Nykyään on paljon jäljennöksiä meidän tuotteistamme, tekotavan, vieläpä Sandviken tehtaan numeronkin puolesta. — Näin ollen tarkastakaa "Kala ja Koukku" tehtaanmerkkiä ja ostakaa niitä, ei mitään muuta. Parhain tulee aina lopulta halvimmaksi. Alempana on kuvia muutamista tunnetuimmista.

PAPERIPUU SAHANPLEITEISTÄ

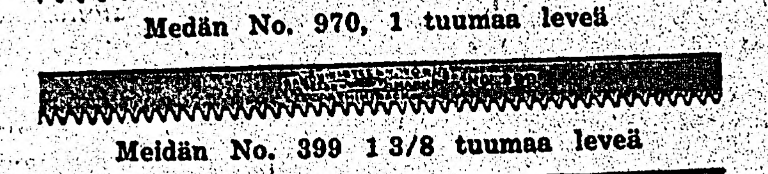

Meidän No. 132, 1 3/8 tuumaa leveä
Meidän No. 129, 1 tuumaa leveä

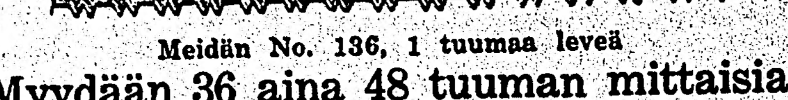

Medän No. 970, 1 tuumaa leveä

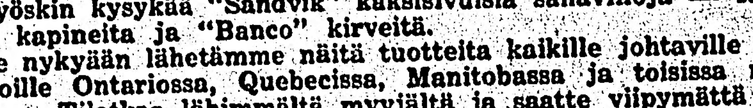

Meidän No. 399 1 3/8 tuumaa leveä

Meidän No. 136, 1 tuumaa leveä

Myydään 36 aina 48 tuuman mittaisia.

Myöskin kysykää "Sandvik" kaksisivuisia sahaviiloja — sahan settaus kapineita ja "Banco" kirveitä.

Me nykyään lähetämme näitä tuotteita kaikille johtaville rautakaupoille Ontariossa, Quebecissa, Manitobassa ja toisissa maakunnissa. Tilatkaa lähimmältä myyjältä ja saatte viipymättä tarvitsemanne tavaran.

YKSINOIKEUTETUT ASIAMIEHET

SANDVIK CANADIAN LIMITED
20 ST. NICHOLAS ST MONTREAL P.Q.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
— Suositellaan —
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. —— 111 Secord St. —— Port Arthur, Ont.

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta limottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

H. VICKSTRÖMIN RÄÄTÄLILIIKE 22 Monk St., Box 1168, Sudbury, Suositellaan.

FORT WILLIAM, ONT

OLEMME AVANNEET UUDEN ajanmukaisen saunan, 208 Robertson St., jota suosittelemme yleisön käytettäväksi. Avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä. Toppi ja Koski.

PARTURILIIKE MYYTÄVÄNÄ. — Kaksi tuolia. Kysykää Vapaus, 316 Bay St. (103-4

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

C. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY. Kun tarvitsette ruokatarpeita ja leipomotuotteita, niin kokeilkaa meiltä. Bakery 605 ja Grocery 513 Simpson St. Puhelin 1326 S.

PORT ARHUR, ONT.

PARTURILIIKKEENI SIJAITSEE 254 Bay St. William Suvanne.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

ARNION LIHAKAUPPA 319 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

TIMMINS, ONT.

SINGGERIN OMPELUKONEITA, pianoja ja fonografeja myydään helpoilla ehdoilla, jos niin halutaan, myös miesten ja naisten vaatetustavaraa ja ensiluokkaista liinakangasta ym. 3 Cedar St., North. O. Seguin, akentti.

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins.

SOO, ONT.

HIEROJA K. A. LEINO ANTAA reumatismi-, vatsa-, y.m. hierontaa. 336 Albert St., West, Soo, Ont., Raivon talo.

TORONTO, ONT.

KÄTILÖ JA HIEROJA IDA RANtala, 422 A. Spadina Ave., Trinity 8723, Toronto, Ont.

KIRKLAND L., ONT.

TEEN RÄÄTÄLINALAAN KUULUvaa työtä liikkeessäni, Kirkland Lake, Ont., Box 544.

COPPER CLIFF, ONT.

RUOKA-, VAATE- JA JALKINEtavaraa. Thos Franssi, Copper Cliff, Ont.

COCHRANE, ONT.

HEI SUOMALAISET! KUN TUlette Cochraneen, niin käykää katsomassa oikeata työläisten ruokalaa. L. O. Viitanen, 6th Ave., Box 152, Cochrane, Ont.

LEVACK, ONT.

SAUNA AUKI PERJANTAINA 3 11, lauantaisin 3—2 aamulla.— Hilda Laine, Levack, Ont.

V. AHON

PARTURILIIKE, PALLOHAALI JA TUPAKKAKAUPPA

sijaitsee

78 LANG ST.. COBALT. ONT.

Samassa paikassa ruokaa saatavana aterioittain ja viikottain. — Huoneita vuokrataan.

Toverillinen kohtelu.

Mrs. Korhonen.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Tämä kirja ei ole patenttilääkkeitä, vaan tosiasioita, jota Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämä kirja pitäisi olla jokaisen suomalaisen kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin—

—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—

J. J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

Kommunistipuolueen kaupunkikomitean kokous pidetään Libertyhaalilla keskiviikkoiltana, alkaen kello kahdeksan. Kaikki solujen edustajat saapuville.

Kisalaiset tekivät sunnuntai-iltana vierailumatkan Levackiin ja kertovat olevansa tyytyväisiä matkaansa ja vieraina levackilaisilta saamaansa kohteluun. Yleisöä oli heitä kuulemassa ja näkemässä ollut haalin täydeltä.

Proletaarin Nyrkki ilmestyy myöskin siinä agitatsionitilaisuudessa, joka toimeenpannaan Suomen sos. lehdistön hyväksi. Nyrkin toimittajana on nyt H. Ellmen. Viimeksi luetusta "Proletaarin Nyrkistä" on kuulunut arvostelu, että se oli parhain ohjelmanumero, joka kentällä suoritettiin puol. agit. -rahaston hyväksi pidetyssä kenttäjuhlassa. Tästä "nyrkistä" voi tulla yhtä hyvä ja mahdollisesti parempikin, jos toverit ja -rittaret katsotte velvollisuudeksenne kyhätä Nyrkkiin asioita, jotka ovat teitä lähellä. Koko Proletaarin Nyrkin avustajajoukko liikkeelle aina "Pohjanpoikaa" myöden, niin saatte olla varmat, että siitä tulee parhain nyrkki mitä koskaan on ollut! Nyrkille sopii kirjottaa kaikista asioista, vaaleista, työasioista, työläisten iloista ja suruista. Kun seuraatte toverit, tätä ohjetta, niin ette silloin turhaan saavu Liberty-haalille syysk. 19 p:nä.

Suomessa olevat taistelutoverit ansaitsevat meidän myötätuntomme ja avustuksemme ja siksi jokaisen on riennettävä osaltaan tukemaan heidän ja meidän yhteistä taisteluamme, saapumalla tähän muistojuhlaan. H. E.

Suomalaisen järjestön paikallisen osaston kokouksessa viime perjantai-iltana hyväksyttiin osastoon kaksi uutta jäsentä.

Näytelmien johtajaksi ja haalin talonmieheksi valittiin Kuuno Sevander Fort Williamista, Ont. Valituksi tulleen on kokouksen päätöksen mukaan saavuttava tänne ja ryhdyttävä tehtäviensä täyttämiseen niin pian kuin suinkin on mahdollista.

Creighton Mine

Vaalit ne ovat päivän polttavin kysymys ympäri Canadan. Ei muusta juri kuule puhuttavan kuin vaaleista. Näissä vaaleissa koettelee voimiaan kaksi kapitalistista voimaa, liberaalit ja konservatiivit. Kumpainenkin puolue kalastaa ääniä itselleen eli oman puolueen miehille, tavalla tai toisella.

Täällä Creightossa esimerkiksi kävi joku aika sitten Ernst Kallio suomalaisten äänestyskelpoisuutta tutkimassa. Jonka hän tiesi äänestyskelpoiseksi, haki hän kotoa autollaan komppanian lääkärin vastaanottohuoneustoon, jossa ensiksi tarjottiin miestä väkevämpää (suuresta pullosta) ja sitten vasta ruyettiin selostamaan, millä asialla ollaan, nimittäin ääniä kalastamassa konservatiiveille (tässä toimituksessa oli komppanian lääkäri juomalasien pesijänä). Kehuttiin kovasti sen puolueen hyvyyksiä ja käskettiin äänestämään konservatiiveja. Koska näitten puolueitten hyvyykset jo tunnetaan koko laajasti, niin on parempi, että ei äänestä ollenkaan, ei anna silloin ääntään kapitalisteille.

Tämän kuun 18 p:nä toimeenpanevat Creighton toverit iltaman Suomen vasemmistolaisten sanomalehdistön hyväksi. Tässä iltamassa tulee olemaan arvokas ohjelma: puhe, runo, laulua ja kappale nimeltä "Harha-askeleita". Kappaleen sisältöä en tunne, mutta arvatenkin se on hyvä. Toverit, läheltä ja kaukaa, saapukaa antamaan kannatuksenne Suomen paljon kärsineelle lehdistölle, sillä se on avun tarpeessa.

Sanomalehti- ja kirjallisuusasiamiehenä toimii Onni Salminen. Hänen puoleen voitte kääntyä niissä asioissa.

Tarvitsen aina 40 miestä

Työläisten koti

nimisessä talossa, jossa on puhdasta ja kunnollista ruokaa sekä siistiä ja puhtaita huoneita saatavana. Pilettiä myös välitän Ruotsin-American linjan laivoilla matkustajille Suomeen ja Suomesta Canadaan. Kirjoittakaa ajoissa osoitteella:

Hjalmar Paju,
21 Overdale Ave.
Teleph. Up 6538 W. Montreal, Que.

RUOKAA SAATAVANA
aterioittain ja viikottain.
Auki klo 6:sta a.p. — klo 2:teen yöllä.
NEW WASHINGTON CAFE
Elm St., Sudbury, Ont.

ÄLKÄÄ OSTAKO GRAMOFOONIA ENNENKUIN KUULETTE

"New Brunswick'ia"

joka uudelleen esittää hyvästi äänen sekä selvästi musiikin.

Tulkaa katsomaan ja kuuntelemaan

Hinta $155.00

Barkers Music Store

Phone 1694
88 DURHAM ST., SUDBURY, ONT.

Hieroja

Hierontaa ja neuvoja luontaisessa terveydenhoidossa antaa

Mrs. I. ja O. Ylönen,
130 Elm St.,
Sudbury, Ontario.
Box 1111

HUOM.!

Naughtonin kylpylaitos (Luonnon parantola) on avoinna kaikkina aikoina.

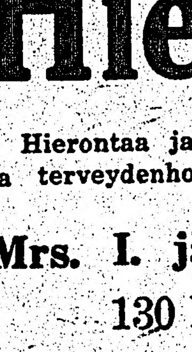

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
9 Durham St.
Sudbury, Ont.
Box 1873

Jos haluatte

parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N. 743.

THE BRILLIANT
Värjäys- ja puhdistusliike.
230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Talo myytävänä

1052 Ontario kadulla Sudburyssa, hinta käteisellä $950.00. Kysykää samassa paikassa.
105-2) Lizzie Pelto.

Halutaan tietää

Missä olette entiset Heikki Juvosen pojat Kiteen pitäjän Heinonie-men kylästä Kuopion lääniä Juho ja Pekka Juvonen. Olkaapa hyvät ja kirjottakaa, jos olette elossa ja huomaatte tämän ilmotuksen, entiselle Villelän Juholle osotteella: John Parviainen, Box 34 Kaministiquia, C. P. R., Ont., Can. (104-3

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita. Kirjottakaa osotteella: Consulate General of Finland, 518 St. Catherine Street, W., Varakonsulivirastojen osotteet ovat: Vice-Consulate of Finland, Port Arthur, Ont.; Vice-Consulate of Finland, C. P. R. Steamsh. Pass. Agent's Office, St. John, N. B.; Vice-Consulate of Finland, 551 Howe Street, Vancouver, B. C.; Vice-Consulate of Finland, 319 Bay St., Toronto, Ont.

Consulate General of Finland
518 St. Cahterine St., W., Montreal
Akseli Rauanheimo, pääkonsuli.

PALLON PELAAJAT!

Käykää katsomassa hyviä pallopöytiäni ynnä pehmeitä juomia.

John Hamari,
105-3) Nipigon, Ont.

Velkamiehet hoi!

Pyytäisin hyväntahtoisesti maksamaan velkanne kaikkia niitä henkilöitä, jotka olette vanhoja boordi ja sippi velkaa. Kyllä luulen että ehkä olisi jo aika maksaa, taikka muutoin uhraan vielä jonkun sentin ja ilmoitan nimenne lehdessä.

FRANK TEPPOS,
105-2) Port Alfred, P. Q.

KAKSI SUOMALAISTA

tottunutta keittäjää haluaisivat päästä kämpälle.

Miss Mary Lake,
Miss Bertha Koski, (106-3
135 John St., Toronto 2, Ont.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

78 eekkeriä, josta 20 eekkeriä puhdistettua maata, siitä 14 eekkeriä heinällä. Hyvä savimullan maa, hyvät asuinhuoneet, navetta, kanalhuone, sikahuone, kalustohuone ja kaksi heinälatoa. Hyvä mänty- ja haapametsä. Kolme vartti mailia Kaministiquian asemalta ja 1 ja puoli mailia lähimpään kansakouluun, hyvän autotien varressa. Hinta 900 dollaria, josta $300 käteen ja loppu sopimuksen mukaan.

Mr. E. Kivipelto,
106-3) Mokoman P.O., Ont.

INTERNATIONAL FONOGRAPHI

Soittaa kaikenlaisia levyjä. Varustettu sisäisellä äänitorvella, joka antaa sille kirkkaan ja selvän äänen.

Vain $65.00

$5.00 käteen ja loppu $5.00 kuukaudessa. Lähettäkää meille $5.00 ja me lähetämme teille yhden.

PHONOGRAPHI LEVYJÄ 75c.

Juho Koskela, tenori
1 F. C.—Kulkurin Valssi
Reissu - Poika
8 LEVYÄ

S. Steinback, sop.
15 F.—Laulu Tulipunaisesta
Lintuselle.

Hannes Saari, tenori
26 F.—Iloinen Meripoika.
Kulkurin Masurka.

S. Mustonen, tenori
30 F.C.—Äiti äiti älä soimaa
Kevät laulu.

J. Anderson
29 F.C.—Laula tyttö.
Keinu laulu.

Väinö Sola, tenori
27 F.C.—Se rakkaus
Soitin pillillä.
43 F.C.—Heilallen minä
laulelen
Sain paljo luojalta

J. Theslöf, baryton
44 F.C.—Oulun Susiteetissa
Pohjolan häät

O. Pyykkönen, tenori
16 F.C.—Se Olannin sota
Isotalo ja Rannanjärvi
10 LEVYÄ

Willy Larsen
34 F.C.—Kaipuu Valssi.
Kerenski.
35 F.C.—Yksin, valssi
4 LEVYÄ

Lager Frans
Vapaa Venäjä, marssi
Kulkurin Masurka
5 UUTTA LEVYÄ

O. Pyykkänen
46 F.C.—Viaporin Valssi
Vangin laulu.

J. Muhoksen
47 F.C.—Juomalaulu
Merimies rakkautta

J. Theslöff
50 F.C—Vanha mustalainen
Mustalaisen surulaulu

W. Larsen
49 F.C.—Suomen Polkka
Rakkauden kaiho, Valssi.
48 F.C.—Joulupukin polkka
Rauha myrskyssä
Columbia kvarted

Lähetämme tilauksia ympäri Canadan. Tehkää koetus ja te varmasti tulette olemaan tyytyväinen

THE COLUMBIA STORE

131 LANG STREET COBALT, ONTARIO

Kommunistien kirja

Vapauden kirjakauppaan on juuri Suomesta saapunut Työväenjärjestöjen Tiedonantajan kustantama, Edo Fimmen kirjottama kirja, nimeltä

Osakeyhtiö Europa vai Europan Yhdysvallat

Tämä kirja on sellainen jonka jokaisen kommunistin pitäisi lukea ja oikeastaan odotammekin miten monta kommunistia on, jotka tällaisen oman kirjansa tilaavat. Kirjan hinta on 75 senttiä. Tilatkaa osotteella: VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

JÄRKYTTÄVÄÄ! TODELLISTA!

Toronton Suomal. Seuran Näyttämö

— esittää —

Ensi lauantaina, syyskuun 18 päivänä alkaen kello 8.15 illalla

YHTEISKUNNALLISEN LUOKKANÄYTELMÄN

Järjestäjä Neljätoista

4:ssä näytöksessä. Kirj. Heimo Halmes.

HUOM.! Näytelmä kuvaa nykyistä toimintaa unioissamme. Sanan täydessä merkityksessä on kappale alusta loppuun jännittävä. Siis silloin jokainen haalille.

Kappale loppuu kello11, joten jää yksi tunti tanssille.

SISÄÄNPÄÄSY 50c.

Seuraava kappale, lokakuun 2 päivänä, on äärettömän hauska huvinäytelmä "HERRA RODMANNIN HOLHOKKI" 3:ssa näyt.

NÄYTELMÄKOMITEA.

Englehart, Ont., ilmotuksia

C. H. POWELL & SON

ENGLEHART, ONT. —— ENSIMÄINEN KAUPPA ASEMALTA

Myymme Ruokatavaraa, Tuoretta Lihaa, Baconia ja Porkkaa. Erikoisesti haluamme mainita kahvistamme, jota saatte joko jauhettuna tai kokonaisina kaupastamme.

ANTAKAA MEILLE KOETUS.

Tarkastakaa tätä tehtaanmerkkiä ostaessanne

RUOTSIN SAHOJA

—VAATIKAA—

STRIDSBERG ja BIÖRK TROLLHÄTTEN

tuotteita. He ovat suurimmat ja vanhimmat Ruotsin tehtailijat

Heidän tuotteensa ovat kuuluisia kautta maailman sentähden, että ne ovat arvokkaimpia, kestävimpiä ja parhaiten valmistettuja. Ne ovat ehdottomasti johtavia kaikissa Scandinavian maitten tuotteissa. Meillä on kaikkia lajeja varastossa.

MYÖSKIN FIILOJA

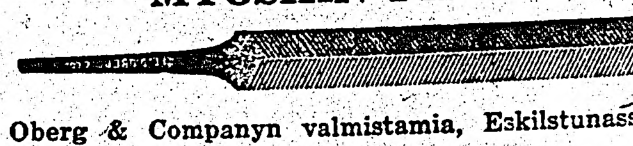

C. O. Oberg & Companyn valmistamia, Eskilstunassa, Ruotsissa.

HULTS BRUK'IN

RUOTSIN KIRVEITÄ

UUSI PATENTEERATTU, SOVITETTAVA

"ORSABOW" myöskin ruotsalaisten tehtaiden tuote, on viimeinen sana saha freimein alalla. Siro, vahva ja helposti sovitettava.

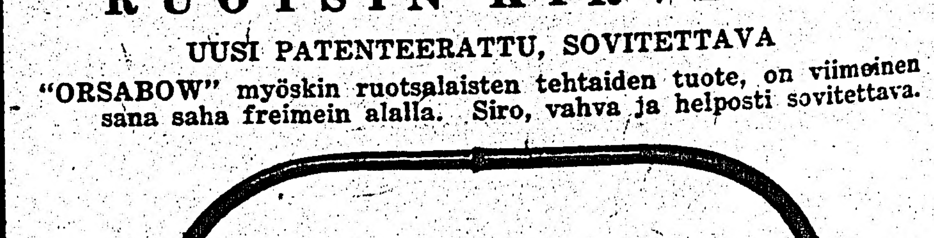

Kysykää kauppiaaltanne näitä erikoisia tuotteita, taikka kirjottakaa meille. Välttäkää jäljennöksiä.

Western Importing Company,

CORISTINE BUILDING, MONTREAL, QUEBEC.

IRELAND BROS.

JUVELI- JA KELLOKAUPPA

Kaikenlaista Vaatetavaraa, Kenkiä, y. m.

KAKSI KAUPPAA

ENGLEHART, ONTARIO.

Williams & Scott

RAUTAKAUPPIAAT

Englehart, Ontario.

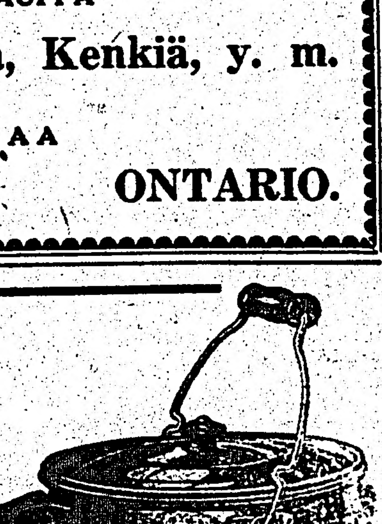

Meillä on täysi varasto kaikenlaista rautatavaraa.

HARRY MERRIMAN

Central Kauppa. — Seuraava Postikonttorista. — Englehart, Ont.

MYYDÄÄN

Ruokatavaraa, jauhoja, rehuja, tuoretta ja savustettua lihaa

Rahti maksetaan kaikista lähetyksistä yli $15.00.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
1925 Queen St., E., Toronto, Ont.
Kippendavie Avenuen kulmassa,
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

Parturiliikkeeni

sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Ivar Salo.